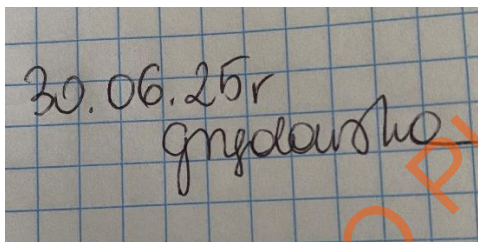

PROGNOZA**ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO**

**ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla części obszaru miasta Łodzi położonej w rejonie ulic: gen. Jarosława Dąbrowskiego,
Poli Gojawczyńskiej, Alojzego Felińskiego, Śląskiej, Solidarności Walczącej,
Edwarda Szymańskiego i Ireny.**

Dyrektor Miejskiej Pracowni Urbanistycznej:

mgr inż. arch. Magdalena Talar-Wiśniewska

30.06.25r
mgr Talar-Wiśniewska

Autor:

mgr Agata Grzędowska

Łódź, czerwiec 2025r.

Spis treści

1. Informacje wstępne na temat prognozy	3
2. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	3
3. Zawartość, główne cele projektu planu i jego powiązania z innymi dokumentami	4
4. Analiza istniejącego stanu środowiska, potencjalne jego zmiany w przypadku braku realizacji projektowanego planu	11
5. Analiza stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	20
6. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu planu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	25
7. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego planu, oraz sposoby, w jakich zostały one uwzględnione podczas opracowywania projektu planu	27
8. Przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy	32
9. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego planu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.	39
11. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania	42
12. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko	43
13. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym	43
Obowiązujące akty prawne	50
Materiały źródłowe	51

Załącznik:

- Oświadczenie autora prognozy oddziaływania na środowisko

Załączniki graficzne:

- Prognoza oddziaływania na środowisko - rysunek w skali 1:1000

- Położenie obszaru opracowania na tle form ochrony przyrody

1. Informacje wstępne na temat prognozy

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko przyrodnicze (zwana dalej prognozą) ustaleń projektu Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi położonej w rejonie ulic: gen. Jarosława Dąbrowskiego, Poli Gojawiczyńskiej, Alojzego Felińskiego, Śląskiej, Solidarności Walczącej, Edwarda Szymańskiego i Ireny. Decyzję o przystąpieniu do sporządzenia planu podjęła Rada Miejska w Łodzi uchwałą Nr LX/1825/22 z dnia 1 czerwca 2022 r.

Zawartość prognozy została opracowana w dostosowaniu do obowiązujących przepisów Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (art. 51, 52 i 53), a także wytycznych Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Łodzi.

Prognoza składa się z części opisowej (tekstu) i graficznej – rysunku sporządzonego w skali 1:1000.

Głównym celem prognozy jest określenie rodzaju zagrożeń dla środowiska przyrodniczego i zdrowia ludzi, jakie mogą wynikać z realizacji zapisów projektu planu zagospodarowania przestrzennego, dla którego potrzeb powstała prognoza oraz analiza metod i rozwiązań służących zmniejszeniu potencjalnych uciążliwości.

Dokument ten służy jako materiał pomocniczy, w publicznej dyskusji nad projektem planu w kontekście mogących się pojawić uciążliwości dla użytkowników analizowanego obszaru (i jego sąsiedztwa) oraz zawiera informacje, które mogą być podstawą do podjęcia przez Radę Miejską ostatecznej decyzji o uchwaleniu planu.

Przy opracowywaniu niniejszej prognozy wzięto pod uwagę m.in. obowiązujące akty prawne z zakresu ochrony środowiska i gospodarowania przestrzenią, obowiązujące *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi* wraz ze sporządzoną na jego potrzeby prognozą oddziaływania na środowisko, opracowanie ekofizjograficzne sporządzone na potrzeby analizowanego projektu planu, programy o randze europejskiej, krajowej i regionalnej dotyczące polityki ochrony środowiska, a także poradnik metodyczny *Prognozowanie skutków przyrodniczych planu zagospodarowania przestrzennego*.

Wykaz wszystkich wykorzystanych materiałów źródłowych zamieszczono na końcu prognozy.

2. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Prognoza - dokument sporządzany w toku prac nad planem miejscowym - została sporządzona przy zastosowaniu, jako wiodącej, metody analizy. Przeanalizowano: dostępne materiały kartograficzne, opracowania dotyczące stanu środowiska przyrodniczego oraz dokumenty planistyczne (w tym projekt planu, dla którego potrzeb sporządzono prognozę) dotyczące obszaru objętego opracowaniem oraz jego otoczenia. Dokonano wizji terenowej badanego obszaru. Zebrane informacje posłużyły do przedstawienia obecnego funkcjonowania obszaru, w tym określenia najistotniejszych cech środowiska, jego stanu i problemów a następnie porównania go z prognozowanymi skutkami wpływu realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko.

W toku analizy określono uwarunkowania przyrodnicze wynikające z dotychczasowego zagospodarowania badanego obszaru oraz oceniono ustalenia zaproponowane w projekcie planu, pod kątem przewidywanych oddziaływań ich realizacji na środowisko, z uwzględnieniem rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą potencjalnych negatywnych oddziaływań.

Dla oceny oddziaływań i wpływu zmian klimatu na obszar opracowania planu i realizację jego postanowień posłużono się metodyką określoną w *Poradniku przygotowania inwestycji z uwzględnieniem zmian klimatu, ich łagodzenia i przystosowania do tych zmian oraz odporności na klęski żywiołowe* oprac. przez Ministra Środowiska w 2015 r.

3. Zawartość, główne cele projektu planu i jego powiązania z innymi dokumentami

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi położonej w rejonie ulic: gen. Jarosława Dąbrowskiego, Poli Gojawiczyńskiej, Alojzego Felińskiego, Śląskiej, Solidarności Walczącej, Edwarda Szymańskiego i Ireny (zwany dalej projektem planu lub projektem), dla potrzeb którego sporządzona została niniejsza prognoza, składa się z:

- części opisowej - tekstu planu - projektu uchwały Rady Miejskiej w Łodzi,
- części graficznej - rysunku planu w skali 1:1000, stanowiącego załącznik do projektu uchwały.

W projekcie planu zostały określone:

- 1) przeznaczenie terenu i jego oznaczenie w tekście i na rysunku (numer i symbol) oraz linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania,
- 2) zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego,
- 3) zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz zasady kształtowania krajobrazu,
- 4) wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych,
- 5) zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości,
- 6) szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu,
- 7) zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji,
- 8) minimalna liczba miejsc do parkowania,
- 9) zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej,
- 10) granice terenu zamkniętego,
- 11) wysokość stawki procentowej, służącej określeniu opłaty, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
- 12) granice terenów rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym.

W projekcie planu, ze względu na brak podstaw wynikających ze stanu faktycznego, nie określono:

- 1) zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych oraz dóbr kultury współczesnej;
- 2) granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, na podstawie odrębnych przepisów, terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów osuwania się mas ziemnych, krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planach zagospodarowania przestrzennego województwa;

- 3) sposobu i terminu tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów.

W projekcie zostały wyodrębnione niżej wymienione tereny, tzn. wydzielone liniami rozgraniczającymi nieruchomości lub ich części, oznaczone numerami i symbolami, z których numery oznaczają numer porządkowy terenu, a symbole przeznaczenie podstawowe terenu:

- **teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub usług z wykluczeniem usług handlu wielkopowierzchniowego**, oznaczony na rysunku projektu planu symbolem **1MNW-U**; przeznaczeniem uzupełniającym są: teren komunikacji drogowej wewnętrznej, teren infrastruktury technicznej - z wykluczeniem terenów: magazynu gazu, obsługi produktów naftowych i gospodarowania odpadami;

- **tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub usług z wykluczeniem usług handlu wielkopowierzchniowego**, oznaczone na rysunku projektu planu symbolami **2MNW-U, 3MNW-U i 4MNW-U**; przeznaczeniem uzupełniającym są: tereny komunikacji drogowej wewnętrznej, tereny infrastruktury technicznej - z wykluczeniem terenów: magazynu gazu, obsługi produktów naftowych i gospodarowania odpadami;

- **teren infrastruktury technicznej (z wykluczeniem terenów: magazynu gazu, obsługi obiektów naftowych i gospodarowania odpadami)**, oznaczony na rysunku projektu planu symbolem **II**; przeznaczeniem uzupełniającym są: teren komunikacji drogowej wewnętrznej, teren parkingu, teren zieleni naturalnej;

- **teren usług (z wykluczeniem terenu usług handlu wielkopowierzchniowego) lub stacji paliw płynnych**, oznaczony na rysunku projektu planu symbolem **1U-INS**; przeznaczeniem uzupełniającym są: teren komunikacji drogowej wewnętrznej, tereny infrastruktury technicznej, z wykluczeniem terenów: magazynu gazu, bazy paliw płynnych, bazy gazu płynnego i gospodarowania odpadami;

- **teren drogi głównej (1KDG), teren dróg dojazdowych (1KDD, 2KDD)**; przeznaczeniem uzupełniającym jest teren infrastruktury technicznej, z wykluczeniem terenów: magazynu gazu, obsługi produktów naftowych i gospodarowania odpadami;

- **teren drogi głównej lub komunikacji kolejowej i szynowej (1KDG-KK), teren dróg dojazdowych (1KDD, 2KDD)**; przeznaczeniem uzupełniającym jest teren infrastruktury technicznej, z wykluczeniem terenów: magazynu gazu, obsługi produktów naftowych i gospodarowania odpadami.

W ustaleniach dla całego obszaru (ustaleniach ogólnych), jako zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego ustalono kształtowanie standardów zagospodarowania i użytkowania terenów poprzez zabezpieczenie korytarza komunikacyjnego dla realizacji projektowanego przedłużenia ulicy Konstytucyjnej.

Sformułowano ustalenia w zakresie: lokalizacji zabudowy, wskaźników i parametrów zabudowy, kolorystyki oraz materiałów wykończeniowych elewacji i dachów, lokalizowania obiektów i urządzeń technicznych.

W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz zasady kształtowania krajobrazu ustalono przede wszystkim zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco

oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, dróg, obiektów mostowych i infrastruktury kolejowej.

Ponadto sformułowano ustalenia w zakresie:

- gospodarki wodnej i odprowadzania ścieków oraz gospodarki odpadami – nakaz stosowania kompleksowych rozwiązań poprzez: doprowadzenie infrastruktury technicznej wodociągowej i kanalizacji sanitarnej do wszystkich terenów przeznaczonych na cele zabudowy, doprowadzenie infrastruktury technicznej kanalizacji deszczowej do terenów przeznaczonych na cele zabudowy i dróg oraz retencjonowanie i zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstania, z dopuszczeniem odprowadzenia ich do odbiornika na warunkach określonych w przepisach odrębnych dotyczących zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków oraz prawa wodnego, a także budownictwa, prowadzenie gospodarki odpadami poprzez miejski system gospodarki odpadami na zasadach określonych w przepisach odrębnych dotyczących utrzymania czystości i porządku w gminie;

- ochrony wód: zakaz stosowania rozwiązań technicznych stwarzających możliwość zanieczyszczenia wód;

- ochrony powietrza: zakaz stosowania indywidualnych źródeł zaopatrzenia w ciepło powodujących emisję substancji przekraczającą dopuszczalne normy;

- ochrony przed polami elektromagnetycznymi: zakaz lokalizacji infrastruktury technicznej, która powoduje przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, określonych w przepisach odrębnych z zakresu ochrony środowiska, w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi, w rozumieniu przepisów odrębnych z zakresu budownictwa.

W zakresie ochrony przed hałasem wskazano tereny 1MNW-U, 2MNW-U, 3 MNW-U i 4MNW-U zaliczając je do terenów chronionych akustycznie, określonych jako „tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej” w rozumieniu przepisów odrębnych z zakresu ochrony środowiska.

Ustalono wymóg wynikający z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych, do których na obszarze planu należą tereny dróg publicznych oznaczonych na rysunku planu symbolami: 1KDG i 1KDG-KK, polegające na nakazie stosowania rozwiązań technicznych uwzględniających potrzeby osób ze szczególnymi potrzebami;

W zakresie zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości nie wyznaczono granic obszarów określonych w przepisach odrębnych wymagających obowiązkowego przeprowadzenia scaleń i podziałów nieruchomości, a zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości na wniosek określono w szczegółowych ustaleniach planu - z zastrzeżeniem, iż parametry dotyczące działek uzyskiwanych w wyniku scalania i podziału nieruchomości nie obowiązują dla działek gruntu wydzielonych pod drogi oraz infrastrukturę techniczną.

Projekt planu ustala minimalną liczbę miejsc do parkowania dla samochodów dotyczącą nowo projektowanych budynków lub ich części dla mieszkań i dla usług. Uwzględnione zostały potrzeby osób niepełnosprawnych (posiadających kartę parkingową).

W zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu projekt planu wprowadza ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych

dotyczących transportu kolejowego: ograniczenia sytuowania budowli i budynków – na obszarze oznaczonym na rysunku planu jako strefa „A”, ograniczenia w wykonywaniu robót ziemnych – na obszarze oznaczonym na rysunku planu jako strefa „B”, ograniczenia w sytuowaniu drzew i krzewów – zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu transportu kolejowego.

Cały obszar planu obejmują powierzchnie ograniczające zabudowę (BRA) od lotniczych urządzeń naziemnych (LUN). Projekt planu również ogranicza wysokości obiektów naturalnych i sztucznych, w tym obiektów budowlanych, obejmujące również kominy, anteny oraz inne urządzenia umieszczone na obiekcie, w tym stanowiące inwestycje celu publicznego z zakresu łączności publicznej, ze względu na położenie obszaru planu w zasięgu powierzchni ograniczających przeszkody dla Portu Lotniczego im. Władysława Reymonta na części obszaru planu, w granicach wskazanych na rysunku planu.

W zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji ustalono, że połączenie układu komunikacyjnego obszaru objętego planem z zewnętrznym układem komunikacyjnym stanowią tereny: dróg głównych 1KDG i 1KDG-KK, tereny dróg wewnętrznych niewyznaczonych na rysunku planu.

Jako ustalenia ogólne zostały także sformułowane zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej, zakładające wyposażenie terenów w infrastrukturę techniczną w oparciu o istniejące systemy, ich przebudowę i rozbudowę, a także budowę nowych systemów. Ustalono nakaz lokalizacji nowej i rozbudowywanej infrastruktury technicznej jako podziemnej, z wyłączeniem stacji transformatorowych oraz elementów infrastruktury technicznej, które jedynie jako nadziemne mogą pełnić swoje funkcje.

Określono warunki powiązań infrastruktury technicznej na obszarze planu z układem zewnętrznym, wskazując podstawowe: źródło zaopatrzenia w wodę, odbiornik ścieków bytowych, odbiorniki wód opadowych i roztopowych oraz źródła zaopatrzenia w gaz, ciepło systemowe i w energię elektryczną.

Wskazano na rysunku planu granice terenu zamkniętego w obrębie, którego usytuowane są linie kolejowe nr 25 Łódź Kaliska- Dębica i nr 540 Łódź Chojny- Łódź-Widzew. Na terenach przyległych do terenu zamkniętego obowiązują szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu.

Ustalono granice terenów rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym, które stanowią wskazane na rysunku planu linie rozgraniczające terenów dróg publicznych oznaczonych symbolami 1KDG, 1KDG-KK.

Ustalona została stawka procentowa służąca pobraniu opłaty, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w wysokości 30% – dla wszystkich terenów.

W ustaleniach szczegółowych projektu planu zostały również określone, wskaźniki zagospodarowania terenu w odniesieniu do działki budowlanej takie jak: powierzchnia zabudowy, nadziemna intensywność zabudowy oraz powierzchnia biologicznie czynna (Tabela 1.):

Tab.1. Zagospodarowanie terenów w odniesieniu do działki budowlanej

Działki budowlane w terenach:	Udział powierzchni zabudowy (maksimum)	Nadziemna intensywność zabudowy (minimum - maksimum)	Udział powierzchni biologicznie czynnej (minimum)
1MNW-U	-	-	0,7
2MNW-U, 3MNW-U, 4MNW-U	0,35	0,1-0,5	0,4
1I	-	-	0,7
1U-INS	0,55	0,4-1,00	0,1

Dla terenów dróg wskaźniki nie zostały ustalone. W ustaleniach szczegółowych określone zostały ponadto: parametry kształtowania zabudowy dla zabudowy istniejącej, a w zakresie szczegółowych zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości - minimalna powierzchnia i minimalna szerokość frontu działki oraz kąt położenia granic działki w stosunku do pasa drogowego.

Projekt planu nie narusza ustaleń obowiązującego *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi*, przyjętego uchwałą Nr LXIX/1753/18 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 28 marca 2018 roku w sprawie uchwalenia "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi", zmienionego uchwałą Nr VI/215/19 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 6 marca 2019 r. oraz uchwałą Nr LII/1605/21 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 22 grudnia 2021 r. obszar w całości znajduje się w Obszarze Współczesnego Rozwoju Strefy Wielkomiejskiej wyznaczonej w *Strategii Przestrzennego Rozwoju Łodzi 2020+*.

W granicach obszaru znajdują się wskazane w *Studium* elementy systemu komunikacyjnego miasta – istniejące ulice: Dąbrowskiego i Felińskiego oraz projektowane ulice: Śląska i Konstytucyjna. W zmianie Studium z 2021 r. projektowany korytarz drogowy ulicy „Konstytucyjnej” (na odcinku od ul. Strykowskiej do ul. Rzgowskiej) został wskazany jako jeden z obszarów przestrzeni publicznej, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Dla niewielkich fragmentów położonych w południowej części analizowanego obszaru w *Studium* przyjęto – w ramach terenów przeznaczonych pod zabudowę w Strefie Ogólnomiejskiej - jednostki funkcjonalno-przestrzenne „M1” i „M2”:

- M1 - tereny wielkich zespołów mieszkaniowych. Dla jednostki tej ustalono przeznaczenie terenów: dopuszczalne – zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, usługowej, a dopuszczalne z ograniczeniami - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – wyłącznie w zakresie obiektów istniejących i uzupełnienia ich układu.

Główne cele polityki przestrzennej w jednostce M1:

1. podnoszenie jakości życia i zamieszkania,
2. uruchomienie procesów samoorganizacji osiedla poprzez związanie użytkowania z otaczającą przestrzenią - wspieranie procesu tworzenia więzi mieszkańców z bezpośrednim otoczeniem zamieszkiwanej zabudowy,

3. kształtowanie i porządkowanie struktury przestrzennej.

Dla jednostki tej ustalono wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów: powierzchnia biologicznie czynna w wysokości minimum: 25% oraz intensywność zabudowy maksimum 1,5.

W zakresie kształtowania zieleni Studium ustala dla tej jednostki:

1. Zapewnienie dla terenów zabudowy mieszkaniowej odległości w linii prostej nie większej niż 1000 m - do parku o powierzchni nie mniejszej niż 3 ha lub terenów otwartych.
2. Zachowanie niezabudowanych odcinków dolin rzecznych jako wolnych od zabudowy.
3. Ograniczenie możliwości intensyfikacji zabudowy na zainwestowanych odcinkach dolin rzecznych.
4. Zwiększanie udziału zieleni, w szczególności drzew i krzewów, w pasach drogowych.

- M2 - tereny zabudowy mieszkaniowej jedno- i wielorodzinnej niskiej. Są to obszary zabudowy mieszkaniowej z przewagą zabudowy jednorodzinnej o wysokiej intensywności oraz z udziałem zabudowy wielorodzinnej wpisującej się w kontekst osiedli domów jednorodzinnych (niewysokie budynki o nieznacznej powierzchni w obrysie zewnętrznym i niewielkiej ilości mieszkań). W granicach analizowanego obszaru jednostka M2 zajmuje większość terenów między ul. Smutną, a ul. Telefoniczną - po zachodniej stronie projektowanej drogi.

Główne cele polityki przestrzennej w jednostce to:

1. Podnoszenie jakości życia i zamieszkania.
2. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej miasta dla budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego i budownictwa wielorodzinnego o niskiej intensywności.
3. Kształtowanie, porządkowanie i uzupełnianie struktury przestrzennej.

Dla jednostki tej ustalono wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów: powierzchnia biologicznie czynna w wysokości minimum: 25% oraz intensywność zabudowy, w wysokości maksimum: dla zabudowy: szeregowej - 0,9, bliźniaczej - 0,7, wolnostojącej - 0,5, wielorodzinnej - 0,9.

W zakresie kształtowania zieleni Studium ustala dla tej jednostki:

1. Zapewnienie dla terenów zabudowy mieszkaniowej odległości w linii prostej nie większej niż 1000 m - do parku o powierzchni nie mniejszej niż 3 ha lub terenów otwartych.
2. Zachowanie niezabudowanych odcinków dolin rzecznych jako wolnych od zabudowy.
3. Ograniczenie możliwości intensyfikacji zabudowy na zainwestowanych odcinkach dolin rzecznych.
4. Zwiększanie udziału zieleni, w szczególności drzew i krzewów, w pasach drogowych.

Do istotnych ustaleń *Studium* należą następujące zasady kształtowania i ochrony środowiska przyrodniczego:

- ochrona wszystkich terenów współtworzących system przyrodniczy miasta, w tym terenów jednostek funkcjonalno-przestrzennych obejmujących lasy (L), zieleń urządzoną (Z), tereny aktywne przyrodniczo, w tym użytkowane rolniczo (O), ogrody działkowe (D),

cmentarze (C) i tereny rekreacyjno-wypoczynkowe (RW), a także terenów zieleni urządzonej oraz gruntów leśnych w ramach wszystkich pozostałych jednostek funkcjonalno-przestrzennych,

- ochrona obszarów szczególnie cennych przyrodniczo, istotnych dla zachowania różnorodności biologicznej oraz zapewniających łączność obszaru miasta z systemem przyrodniczym regionu – objętych ochroną prawną lub obszarów o wysokich walorach przyrodniczych wymagających ochrony,

- powiększanie zasobów zieleni urządzonej w strefie zurbanizowanej zwartej,

- ochrona istniejących korytarzy ekologicznych i kształtowanie nowych powiązań pomiędzy terenami aktywnymi przyrodnie, w celu zapewnienia spójności systemu przyrodniczego miasta oraz umożliwienia migracji roślin, zwierząt i grzybów. Podstawowy system korytarzy ekologicznych stanowią doliny rzeczne,

- ochrona i kształtowanie systemu hydrologicznego miasta, w sposób zapewniający prawidłowy obieg wody w mieście,

- kształtowanie odpowiednich warunków dla podniesienia jakości powietrza i poprawy mikroklimatu miasta.

W *Studium* zawarto ogólne zasady kształtowania zagospodarowania terenów, których uszczegółowienie następuje na etapie sporządzania planu miejscowego w zakresie:

- a) uściślenia przebiegu granic jednostek funkcjonalno-przestrzennych,

- b) doprecyzowania systemu komunikacyjnego,

- c) dopełnienia struktur funkcjonalno-przestrzennych odnośnie przeznaczenia terenów i weryfikacji zasięgu terenów zielonych.

Dla omawianego obszaru, a także dla większości terenów sąsiadujących z nim, nie ma obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Jedynie od strony południowej obszar graniczy z obszarem, dla którego obowiązuje plan przyjęty uchwałą Nr XXIX/972/20 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 26 sierpnia 2020 r. w sprawie uchwalenia *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi położonej w rejonie ulic: Przyjacielskiej, Zygmunta, Bałtyckiej, Lotnej, Śąsiedzkiej, do terenów kolejowych* (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2021 r. poz. 4025). Bezpośrednio z omawianym terenem graniczy wyznaczona w tym planie droga publiczna – projektowana ulica klasy głównej 1KDG, przeznaczenie uzupełniające: drogi rowerowe, infrastruktura techniczna. W planie ustalono nakaz realizacji projektowanych szpalerów drzew oznaczonych na rysunku planu (w pasie drogowym tej ulicy), z dopuszczeniem indywidualnego doboru miejsca, ilości i rozstawu drzew, stosownie do wymagań gatunkowych oraz ograniczeń wynikających z lokalnych uwarunkowań.

W początkowej fazie prac nad projektem planu zostało przygotowane „Opracowanie ekofizjograficzne sporządzone na potrzeby projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi położonej w rejonie ulic: gen. Jarosława Dąbrowskiego, Poli Gojawiczyńskiej, Alojzego Felińskiego, Śląskiej, Solidarności Walczącej, Edwarda Szymańskiego i Ireny”. Opracowanie zawiera charakterystykę poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego z uwzględnieniem ich wzajemnych powiązań. Określa m.in. ekofizjograficzne uwarunkowania dla planowania przestrzennego oraz wnioski i zalecenia do sporządzanego projektu miejscowego planu zagospodarowania

przestrzennego. Zapisy ekofizjografii mówią o konieczności uwzględnienia w projekcie planu potrzeb zabezpieczenia dobrego stanu środowiska przyrodniczego.

Na omawianym obszarze nie ma lasów, dolin rzecznych ani terenów zieleni miejskiej. Powierzchniami aktywnymi przyrodniczo są tam niezagospodarowane, zadrzewione i zakrzewione tereny pomiędzy ul. Śląską a linią kolejową oraz trawniki w pasie drogowym ul. P. Gojawczyńskiej. Nie mają one jednak powiązań przyrodniczych z otoczeniem, również ubogim w tereny biologicznie czynne. Ponadto sąsiedztwem obszaru są tereny i liniowe obiekty będące barierami ekologicznymi: zabudowa mieszkaniowa, usługowa i przemysłowa, drogi, linie kolejowe.

W granicach obszaru objętego opracowaniem nie występują żadne obiekty oraz obszary przyrodnicze, krajobrazowe czy kulturowe, które byłyby objęte prawnymi formami ochrony w rozumieniu przepisów Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody lub które byłyby proponowane do objęcia taką ochroną. Na omawianym obszarze nie występują obiekty wpisane do wojewódzkiego rejestru zabytków, ani do gminnej ewidencji zabytków.

4. Analiza istniejącego stanu środowiska, potencjalne jego zmiany w przypadku braku realizacji projektowanego planu

Podział fizycznogeograficzny

Zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym Polski J. Kondrackiego (2001) analizowany obszar położony jest w obrębie mezoregionu Wzniesienia Łódzkie (nr 318.82), obejmującego północno-wschodnią część miasta, należącego do makroregionu Wzniesienia Południowomazowieckie (nr 318.8), podprowincji Niziny Środkowopolskie (nr 318), prowincji Niż Środkowoeuropejski (nr 31).

W 2018 r. opublikowana została zmodyfikowana wersja podziału Polski na regiony fizycznogeograficzne (m.in. Jerzy Solon, Andrzej Richling, Wiesław Ziaja). Nowy podział jest modyfikacją podziału J. Kondrackiego. Doprecyzowano również przebieg granic mezo- i makroregionów w oparciu o najnowsze dane geologiczne i geomorfologiczne. W zaktualizowanej wersji podziału analizowany obszar znalazł się również w prowincji Niż Środkowoeuropejski, podprowincji Niziny Środkowopolskie, makroregionu Wzniesienia Południowomazowieckie oraz mezoregionu Wzniesienia Łódzkie.

W podziale geomorfologicznym Polski (Gilewska 1991) przyjęto, iż obszar objęty opracowaniem położony jest w obrębie mezoregionu Wysoczyzna Łódzka (g2). Mezoregion ten wraz z Wysoczyzną Bełchatowską (g1) i Wysoczyzną Rawską (g3) tworzy makroregion Wzniesienia Łódzkie (AVg), należący do podprowincji Niziny Środkowopolskie (AV), wchodzącej w skład prowincji Niż Środkowoeuropejski.

Rzeźba terenu

Rzeźba terenu obszaru Łodzi została utworzona w głównej mierze przez zlodowacenie środkowopolskie, a następnie przekształcona w zmiennych warunkach klimatycznych okresów: międzylodowego, peryglacjalnego oraz współczesnego. Rzeźba analizowanego obszaru ukształtowana została pod wpływem działalności lądolodu oraz przemodelowana w warunkach plejstocénskich i holocénskich.

Teren w granicach obszaru opracowania jest łagodnie nachylony z północnego wschodu na południowy zachód. Wysokości terenu wynoszą od 212 m n.p.m. przy północnej granicy obszaru (ul. Dąbrowskiego) do 205 m n.p.m. przy jego południowej granicy (ul. Ireny), z niewielkim przewyższeniem (213 m n.p.m.) w rejonie ul. Broniewskiego. Spadki terenu wynoszą na ogół 0° - 1°.

Na obszarze opracowania wyróżnić można jednostki geomorfologiczne (wyznaczone według pochodzenia):

- a) wysoczyzny morenowe (formy pochodzenia lodowcowego), zajmują północną oraz południową część obszaru;
- b) stoki wyraźnie zaznaczone (formy pochodzenia denudacyjnego), zajmują teren po północnej stronie ul. Śląskiej.

Budowa geologiczna, grunty, gleby

Powierzchniowa warstwa analizowanego obszaru zbudowana jest z osadów czwartorzędowych, a dominującym typem utworów są utwory lodowcowe i denudacyjne.

W granicach obszaru opracowania wyróżniono następujące rodzaje utworów powierzchniowych:

- 1) plejstocenyjskie piaski eoliczne - w południowej części obszaru,
- 2) plejstocenyjskie piaski i mułki eluwialno-eoliczne - niewielka część obszaru, w rejonie ulicy Śląskiej,
- 3) plejstocenyjskie (złodowacenie środkowopolskie – stadiał mazowiecko-podlaski /Warty/) gliny zwałowe - zalegają na większości obszaru, w jego części północnej i środkowej.

Spośród ww. utworów tylko gliny zwałowe są gruntami o dobrych warunkach posadowienia zabudowy; pozostałe zaliczane są do gruntów o złych lub średnich warunkach posadowienia zabudowy.

Poniżej utworów czwartorzędowych zalegają utwory starsze – opoki, opoki z czertami i wkładki margli, powstałe w okresie kredy górnej (koniak i santon).

Głębokość przemarzania gruntów analizowanego terenu wynosi, jak dla obszaru całej Łodzi – 1,00 m (strefa dla Polski środkowej i wschodniej).

Największe zmiany antropogeniczne, mające wpływ na zmianę budowy geologicznej (na głębokości 0 – 2 m) i degradujące powierzchnię terenu, nastąpiły na terenach zajętych przez drogi - ulice Gojawiczyńskiej i Śląska oraz linie kolejowe.

Omawiany obszar w całości stanowi tereny zurbanizowane i zabudowane – przekształcone antropogenicznie, dla których nie zostały określone się geokompleksy oraz kompleksy przydatności rolniczej gleb, ani na typy gleb.

Na terenie objętym opracowaniem nie stwierdzono udokumentowanych złóż surowców mineralnych.

Wody powierzchniowe i podziemne

Miasto Łódź położone jest na dziale wodnym I rzędu dorzecza Wisły i Odry. Główne zlewnie odwadniające obszar miasta Łodzi stanowią Bzura (na północy), Ner (na południu) oraz Miazga (na wschodzie) wraz z dopływami.

Przedmiotowy obszar w całości leży w dorzeczu Odry – Warty i jej prawobrzeżnego dopływu - Neru. Północna, niewielka część terenu odwadniana jest rzekę Jasień (przepływającą około 2,5 km na północ od obszaru) - prawobrzeżny dopływ Neru, a pozostała przez rzekę Olechówkę (przepływającą około 1,2 km na południe od obszaru) – lewobrzeżny dopływ Jasienia.

Jednolitą częścią wód powierzchniowych (JCWP) jest oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych: jezioro, sztuczny zbiornik wodny, ciek a także fragment morskich wód wewnętrznych itp. Większe cieki dzielone są na mniejsze odcinki stanowiące JCWP. Podstawą oceny JCWP są badania prowadzone w punktach pomiarowych. Według drugiej aktualizacji Planów gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (na lata 2022-2027)¹ opracowywany obszar położony jest w zlewni jednolitej części wód powierzchniowych RW600010183219 „Ner do Dobrzynki”. Wody te zaliczane są do silnie zmienionych, a ich stan ogólny niezmiennie jest oceniany jako zły.

W Planach gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry określone zostały cele środowiskowe dla wód powierzchniowych - oparte na wartościach granicznych wskaźników fizyko-chemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych określających stan ekologiczny wód powierzchniowych - odpowiadających dobremu stanowi wód. Cele środowiskowe dla JCWP „Ner do Dobrzynki” na lata 2022-2027 zostały określone jako umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzone wskaźniki) oraz dobry stan chemiczny, a ocena ryzyka nieosiągnięcia przyjętych celów środowiskowych przez tę JCWP została określona jako zagrożona, w związku z czym dopuszczono odstępstwa czasowe (derogacja do 2027 roku), ze względu na brak możliwości technicznych lub dysproporcjonalne koszty osiągnięcia założonych klas.

Warunki hydrogeologiczne wschodniej części Łodzi, w tym obszarze objętego opracowaniem planu określa Mapa hydrogeologiczna Polski 1:50 000 Arkusz Łódź – Wschód (628) wraz z objaśnieniem do mapy, opracowana przez Państwowy Instytut Geologiczny w 2002 roku.

Wg podziału na jednostki hydrogeologiczne, dokonanego w oparciu o zasięg występowania poziomów wodonośnych, ich zasobność, stopień izolacji, udział poziomów wodonośnych w profilu pionowym wód podziemnych oraz przynależność do dużych jednostek geologiczno-strukturalnych (niecka łódzka, antyklorium kujawskie), Łódź znajduje się w granicach kilkunastu wyznaczonych jednostek. Łącznie na obszarze miasta wyznaczono 14 zasadniczych jednostek. Analizowany obszar znajduje się w jednostce „3”, która składa się z trzech jednostek hydrogeologicznych wyznaczonych na mapie hydrogeologicznej (na arkuszach Zgierz, Łódź-Zachód i Łódź-Wschód), z czego omawiany obszar w jednostce: 9 Q/cbCr3I/Cr1. Jednostka ta charakteryzuje się obecnością głównego górnokredowego piętra wodonośnego oraz dwóch pięter podrzędnych: czwartorzędowego i dolnokredowego. Strop głównego piętra znajduje się na głębokości od 75 do 150 m. Wydajności potencjalne wynoszą ponad 120 m³/h, wodoprzewodność kształtuje się w przedziale od 200 do 300 m²/24h, moduł zasobów odnawialnych osiąga wartość 110 m³/24h·km², a dyspozycyjnych 80 m³/24h·km².

Główne zbiorniki wód podziemnych (GZWP) mają podstawowe znaczenie jako obecne i perspektywiczne źródło zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę – charakteryzują się dobrą

¹ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 335)

jakością wód podziemnych i najbardziej korzystnymi warunkami do ich eksploatacji. Zostały one wydzielone w latach 1986-1989 przez Antoniego S. Kleczkowskiego. Zespół hydrogeologów pod jego kierownictwem na podstawie badań wydzielił na terenie kraju 180 Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (w skali 1: 500 000). Obszar Łodzi znajduje się w zasięgu czterech GZWP: nr 401 Niecka Łódzka, nr 402 Stryków, nr 403 Brzeziny-Lipce Reymontowskie, 404 Koluszki-Tomaszów. W kolejnych latach dla poszczególnych GZWP wykonywane były dokumentacje hydrogeologiczne w skalach bardziej szczegółowych – w ramach tych prac weryfikowano granice GZWP, określano dla nich obszary ochronne oraz wskazywano zasady użytkowania terenów w ich obrębie (zweryfikowano też liczbę zbiorników – obecnie lista GZWP liczy 163 pozycje). Dla wszystkich GZWP, w obrębie których znajduje się Łódź zostały sporządzone dokumentacje hydrologiczne, zatwierdzone w 2014 roku przez Ministra Środowiska.

Obszar objęty opracowaniem znajduje się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 401 Niecka Łódzka. Jest to duży jednorodny zbiornik wód podziemnych. Jego powierzchnia po weryfikacji wynosi 1759,2 km² (o 142,8 km² mniej od ustalonej wstępnie przez A.S. Kleczkowskiego). Obszar zbiornika w całości zlokalizowany jest na terenie województwa łódzkiego – obejmuje m.in. całą zachodnią i centralną część Łodzi, około 83% powierzchni miasta. Główny poziom zbiornika tworzą piaski, żwiry i słabo związane piaskowce kredy dolnej; dolnokredowy poziom zbiornikowy ma duże znaczenie jako dodatkowe źródło dla zaopatrzenia ludności w wodę – szczególnie w tak intensywnie eksploatowanym rejonie, jakim jest Łódź. Ustalona w modelu matematycznym wielkość zasobów dyspozycyjnych poziomu zbiornikowego wynosi około 97200 m³/d przy module zasobowym 55,4 m³/d*km². Wartość ta stanowi około 52% wielkości zasobów odnawialnych w warunkach hydrodynamicznych według stanu na 2012 rok. Zasoby dyspozycyjne wszystkich poziomów wodonośnych w granicach zbiornika są szacowane na około 328 800 m³/d (tj. około 187,3 m³/d*km²). Pobór wód podziemnych z poziomu zbiornikowego wynosi łącznie około 34776 m³/d, co stanowi około 36% wielkości jego zasobów dyspozycyjnych. Obszary ochronne wyznaczone według kryterium 25-letniego czasu dopływu wody do granic zbiornika zajmują łącznie około 15% powierzchni całego GZWP – pozostały obszar zbiornika cechuje się bardzo dobrymi warunkami naturalnymi ochrony i nie wymaga ustanawiania obszaru ochronnego, ani wprowadzania szczególnych ograniczeń w użytkowaniu terenów. Wśród pięciu zaproponowanych obszarów ochronnych, jeden (obszar 40103, o powierzchni 17,67 km²) znajduje się prawie w całości na terenie Łodzi (Łódź-Olechów, Huta Szklana) ale nie obejmuje omawianego obszaru.

Jednolite części wód podziemnych (JCWPd) są jednostkami hydrogeologicznymi, które zostały wyodrębnione na podstawie systemów krążenia wód przypowierzchniowego poziomu wodonośnego. Zgodnie z przyjętymi w 2011 roku Planami gospodarowania wodami (PGW) na obszarze dorzeczy w Polsce obowiązywał podział na 161 JCWPd. Na potrzeby aktualizacji PGW na lata 2016-2021 opracowano nowy podział na 172 JCWPd, a kolejna aktualizacja² – obowiązująca w latach 2022-2027 – wprowadziła podział na 174 JCWPd. Obszar objęty opracowaniem obecnie położony jest w zasięgu JCWPd nr PLGW60072.

² Dorzecze Odry - Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 335)

Na obszarze objętym opracowaniem nie zostały ustanowione strefy ochronne ujęć wód, ani obszary ochronne zbiorników wód podziemnych, o jakich mowa w art. 95 ust 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze.

Według danych na mapach zamieszczonych na geoportalu Województwa Łódzkiego³ na obszarze znajduje się jeden obiekt hydrogeologiczny: archiwalny otwór badawczy, w rejonie skrzyżowania ul. Dąbrowskiego i ul. Gojawiczyńskiej (stacja paliw). Według karty punktu dokumentacyjnego zwierciadło wody jest na wysokości 3,70 m p.p.t.

Zieleń

Obszar objęty opracowaniem należy do terenów charakteryzujących się - w skali miasta - ubóstwem florystycznym w części północnej i przeciętnym bogactwem florystycznym w części południowej, co oznacza, iż występuje tam, odpowiednio: poniżej 150 gatunków/km² i od 150 do 250 gatunków/km² (*Atlas Miasta Łodzi*, 2002). Wskazano tam stanowiska młki drobnej *Eragrostis minor* – przedstawiciela gatunków urbanofilnych.

Aktualną potencjalną roślinnością naturalną na tym obszarze, czyli taką, która rozwinęłaby się w obecnych warunkach środowiska po ustaniu ingerencji człowieka, jest eutroficzny las jodłowy *Galio-Abietenion* w kompleksie z wilgotnym grądem lub kwaśną buczyną, ze wskazaniem, iż są to obszary o siedlisku silnie zmienionym i diagnoza potencjalnej roślinności jest niepewna.

Roślinnością rzeczywistą są głównie zbiorowiska roślinności związanej z działalnością człowieka, synantropijnej – ruderalnej, tzn. występującej na obszarach zurbanizowanych, towarzyszącej zabudowie i ciągom komunikacyjnym.

Część północną i środkową obszaru – od ul. Dąbrowskiego do Ślaskiej – stanowi korytarz drogowy ulicy P. Gojawiczyńskiej wraz ze skrzyżowaniami z ulicami A. Felińskiego i Ślaską i niewielkimi fragmentami terenów przyległych. Znajdująca się tam zieleń to jedynie przyuliczne trawniki. Drzewa rosną przy granicy obszaru na sąsiadujących z pasem drogowym ul. P. Gojawiczyńskiej terenach – osiedla mieszkaniowego po stronie zachodniej i produkcyjno-usługowych po wschodniej. Południową część obszaru - pomiędzy ul. Ślaską a terenami kolejowymi oraz teren wzdłuż i pomiędzy dwiema liniami kolejowymi zajmuje zieleń nieurządzona: zadrzewienia i zakrzewienia, stanowiące sukcesję wtórną na terenach porolnych. Najmniejszy udział ma zieleń ogrodów przydomowych, ponieważ obszar obejmuje jedynie kilka zabudowanych działek (przy ul. Ślaskiej i ul. Solidarności Walczącej).

Na obszarze nie ma drzew – pomników przyrody, ani drzew sędziwych czy wyróżniających się okazałymi rozmiarami lub innymi walorami. Występują tam pospolite gatunki drzew liściastych: klon jesionolistny, klon pospolity (na terenie osiedla odm. kulistej), klon jawor, robinia akacjowa, brzoza brodawkowata, topola odm. euroamerykańska, lipa drobnolistna.

Fauna

Na podstawie informacji zawartych w *Atlasie Miasta Łodzi* z 2002 r. można stwierdzić, iż teren będący przedmiotem opracowania należy do ubogich w zasoby faunistyczne.

³ <http://geologia.pgi.gov.pl>

Według informacji zawartych w *Atlasie Miasta Łodzi* na obszarze objętym opracowaniem nie stwierdzono występowania stanowisk rzadkich gatunków ptaków, a w jego pobliżu jedynie stanowisko oknówki *Delichon urbica* i dzięcioła zielonego *Picus viridis*. Szacunkowa średnia liczba gatunków ptaków lęgowych na tym obszarze wynosi 35 - 39 gatunków na 1 km².

Nie stwierdzono tu również występowania rzadkich i zagrożonych owadów, ani udokumentowanych stanowisk płazów, gadów i ssaków. W pobliżu potwierdzono występowanie jeża wschodniego *Erinaceus roumavicus*.

Można przypuszczać, iż pobliskie tereny otwarte (ogrody działkowe, zieleń osiedlowa) są miejscem innych gatunków zwierząt, w tym pospolitych, niewielkich ssaków związanych z tego typu siedliskami: myszy polnej, kreta czy ryjówki.

Słaba zasobność faunistyczna obszaru wynika przede wszystkim z postępującej degradacji środowiska naturalnego na terenach ulegających urbanizacji oraz obecności barier przestrzennych, które powodują rozerwanie ciągłości struktur ekologicznych: szlaków kolejowych i drogowych oraz zabudowy wraz z wygradzeniami terenu.

Warunki klimatyczne

Według regionalizacji rolniczo-klimatycznej Polski R. Gumińskiego, obszar Łodzi zaliczony został w całości do Dzielnicy Łódzkiej.

Klimat Łodzi wykazuje charakterystyczne dla Nizy Polskiego cechy pośrednie między strefą oddziaływania wpływów oceanicznych i kontynentalnych. W porównaniu do najbliższych wielkich miast Łódź ma więcej cech oceanicznych niż Warszawa, a mniej niż Poznań. Klimat Łodzi wykazuje pewne różnice w stosunku do pozostałego obszaru Polski środkowej. Wynikają one z położenia terenu w obrębie i u podnóża Wzniesień Łódzkich. Naturalne ukształtowanie terenu powoduje w stosunku do terenów otaczających: obniżenie średniej temperatury rocznej, zmniejszenie udziału wiatrów północnych, zwiększenie rocznej sumy opadów.

Największą częstotliwość występowania w roku wykazuje powietrze polarno-morskie – 65 % dni w roku. Powietrze kontynentalne pojawia się w ciągu 29 % dni w roku. Sporadycznie, głównie w kwietniu (7 % dni) i maju (13,5 % dni), występują masy powietrza arktycznego. Najrzadziej występują masy powietrza zwrotnikowego.

Cechą charakterystyczną obszaru jest niewielkie zróżnicowanie temperatury powietrza - średnia roczna dla okresu od 1951 do 2005 roku wynosiła 8,4°C. Najchłodniejszym miesiącem jest zazwyczaj styczeń (średnia temperatura poniżej -1,8°C opadająca w niektórych latach do -12°C). Miesiącem najcieplejszym jest przeważnie lipiec (średnia temperatura 17,5°C - 18,7°C), ale w poszczególnych latach może to być też czerwiec lub sierpień, w których średnie temperatury osiągają 21°C. Generalnie największa zmienność średnich miesięcznych temperatur przypada na styczeń, luty i marzec, najmniejsza na późne lato i wczesną jesień.

Według danych ze stacji meteorologicznej Łódź-Lublinek średnie częstości kierunków wiatrów w wieloleciu 1951-1980, wyrażone w procentach, wynosiły: N = 7, NE = 6, E = 17, SE = 11, S = 9, SW = 14, W = 17, NW = 10, cisza = 9. Z powyższych danych wynika, że z sektora zachodniego (NW, W, SW) pochodzi ok. 41% wiatrów, a ze wschodniego (NE, E, SE) - 34%.

Maksymalne prędkości wiatru przypadają na zimę i wiosnę, i są także charakterystyczne dla kierunków o największych częstotliwościach (W i SW). Znacznymi prędkościami charakteryzują się też wiatry północne, jednak występują z mniejszą częstotliwością.

W rozkładzie rocznym największe wartości opadów przypadają na miesiące letnie, głównie lipiec, w którym średnia miesięczna osiągała wartość 83,3 mm. Najmniejsze wartości opadów występują w lutym (32,1 mm). Miesiące zimowe odznaczają się najmniejszą zmiennością opadów z roku na rok, podczas gdy w miesiącach letnich zmienność ta osiąga wartości rzędu 300 - 400%. Średnia roczna suma opadów atmosferycznych w latach 1981-2010 dla miasta Łodzi wynosiła 570,1 mm. Pokrywa śnieżna w ostatnim czasie utrzymywała się przeciętnie przez 82 dni w ciągu pięciu 5 miesięcy (listopad, grudzień, styczeń, luty, marzec).

Silniejsza konwekcja nad miastem wywołana wyższą temperaturą, zanieczyszczeniem powietrza, a tym samym większą ilością źródeł kondensacji pary wodnej wpływa na wzrost liczby dni pochmurnych w stosunku do obszarów sąsiednich. Liczba dni pogodnych w roku (stacja meteorologiczna Łódź-Lublinek) wynosi 32 (w Sieradzu 56) a liczba dni pochmurnych 148 (w Sieradzu 111).

Zanieczyszczenie powietrza jest czynnikiem zmniejszającym ilość energii słonecznej docierającej do powierzchni terenu. Średnie roczne usłonecznienie (lata 1952-1980) wynosiło dla miasta Łodzi 1 500,5 godz., co stanowi 33 % usłonecznienia możliwego astronomicznie, podczas gdy np. w Brwinowie 1 647,4 godz. (37 %), w Skierniewicach 1 732,6 godz. (39 %). W 2005 r. roczne usłonecznienie wynosiło ok. 1 846 godzin, a największe wartości usłonecznienia przypadają na maj, czerwiec i lipiec.

Ochrona prawna zasobów przyrodniczych

Analizowany obszar, jak i cały obszar Łodzi, położony jest poza europejskimi systemami terenów o wysokiej aktywności przyrodniczej wyznaczonymi w ramach sieci Natura 2000 oraz ECONET-POLSKA. Znajduje się również poza zasięgiem istniejących i projektowanych obszarów Natura 2000 – najbliższy: obszar siedliskowy Natura 2000: Buczyzna Gałkowska, a zarazem rezerwat „Gałków”, znajduje się w odległości około 12 km na wschód od obszaru.

Formami ochrony przyrody położonymi najbliżej omawianego obszaru są:

- Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich położony na północ od obszaru, w odległości około 8,5 km,
- rezerwat przyrody „Polesie Konstantynowskie”, położony na północny zachód od obszaru, w odległości około 6,5 km,
- obszar chronionego krajobrazu „dolina Miazgi pod Andrespołem” położony na wschód od obszaru, w odległości około 9 km,
- zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Ruda Willowa”, położony na południowy zachód od obszaru, w odległości około 4,0 km,
- zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Źródła Neru”, położony na wschód od obszaru, w odległości około 6,0 km,
- użytek ekologiczny „Jezioro Wiskitno” położony na wschód od obszaru, w odległości około 4,0 km,

- użytek ekologiczny „Mokradła przy Pomorskiej” położony na północny wschód od obszaru, w odległości około 4,5 km.

Zagospodarowanie i sąsiedztwo

Obszar objęty niniejszym opracowaniem zlokalizowany jest w granicach strefy zurbanizowanej wyznaczonej w *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi* oraz w Obszarze Współczesnego Rozwoju Strefy Wielkomiejskiej wyznaczonej w *Strategii Przestrzennego Rozwoju Łodzi 2020+*. Tereny te zostały włączone w obszar administracyjny miasta Łodzi w 1915 r., za wyjątkiem niewielkiej, południowej części - w rejonie ul. Ireny - dołączonej po II wojnie światowej, w 1946 r.

Obecne osiedle Dąbrowa powstało w miejscu wsi o tej nazwie, wskazującej na istniejące tam niegdyś drzewostany. Dawne lasy zostały wykarczowane w drugiej połowie XVIII wieku. Przez kolejne stulecie były to tereny typowo wiejskie, od końca XIX wieku stopniowo urbanizujące się. Po I wojnie światowej zaczęły tam powstawać osady domków jednorodzinnych i gospodarstw ogrodniczych. W latach 1960 – 1975 wybudowano wielkie osiedle mieszkaniowe, a we wschodniej części usytuowano dzielnicę przemysłową. Terenami zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej pozostały tereny wzdłuż ul. Śląskiej i na południe od niej.

Większość obszaru objętego opracowaniem stanowią tereny zurbanizowane, w pełni przekształcone antropogenicznie: pas drogowy ul. P. Gojawiczyńskiej oraz tereny kolejowe. Terenem otwartym pozostaje część obszaru położona pomiędzy ul. Śląską a linią kolejową – rezerwa terenowa pod planowane przedłużenie ulicy Konstytucyjnej.

Przez obszar lub w jego pobliżu przechodzą sieci technicznego uzbrojenia terenu: wodociągowa, kanalizacji ogólnospławnej i deszczowej, energetyczna (w tym wysokiego napięcia), gazowa, ciepłownicza, telekomunikacyjna.

Sąsiedztwo stanowią tereny i obiekty będące barierami ekologicznymi: zabudowa mieszkaniowa, usługowa i przemysłowa, drogi oraz linie kolejowe.

Wartości kulturowe

Na analizowanym obszarze nie ma obiektów wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, ani ujętych w miejskiej (gminnej) ewidencji zabytków, a także dóbr kultury współczesnej i zabytków archeologicznych. Obszar nie jest objęty żadną strefą ochrony konserwatorskiej.

Powiązania ekologiczne

Obecnie obszar objęty opracowaniem jest w większości zurbanizowany. Składają się na niego głównie pas drogowy ulicą P. Gojawiczyńskiej oraz tereny kolejowe, z niewielkim udziałem terenów otwartych, zlokalizowanych pomiędzy ulicą Śląską a linią kolejową – rezerwa terenowa pod planowane przedłużenie ulicy Konstytucyjnej.

Według ustaleń obowiązującego *Studium* należy do strefy zurbanizowanej miasta i stanowi obszary przestrzeni publicznej.

Zarówno w opracowaniu ekofizjograficznym do *Studium*, jak i w ustaleniach *Studium* omawiany obszar nie jest wskazywany jako element struktury przyrodniczej miasta- obszar o wysokich walorach krajobrazowych i wartościach ekologicznych.

Na omawianym obszarze nie ma lasów, dolin rzecznych ani terenów zieleni miejskiej. Powierzchniami aktywnymi przyrodniczo są tam niezagospodarowane, zadrzewione i zakrzewione tereny pomiędzy ul. Ślaską a linią kolejową oraz trawniki w pasie drogowym ul. P. Gojawiczyńskiej. Nie mają one jednak powiązań przyrodniczych z otoczeniem, również ubogim w tereny biologicznie czynne. Ponadto sąsiedztwem obszaru są tereny i liniowe obiekty będące również barierami ekologicznymi: zabudowa mieszkaniowa, usługowa i przemysłowa, drogi oraz linie kolejowe.

Istnienie powiązań przyrodniczych pomiędzy cennymi przyrodniczo obszarami miasta jest niezbędne dla sprawnego funkcjonowania systemu przyrodniczego miasta i kształtowania prawidłowych warunków życia jego mieszkańców, dlatego niezwykle istotne jest, aby w sporządzanych dokumentach planistycznych zapewniać pozostawienie wolnych od zabudowy i łączących się ze sobą terenów.

Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego planu

Biorąc pod uwagę istniejące uwarunkowania fizjograficzne oraz stopień zainwestowania i potrzeby miasta, przyjęty kierunek polityki przestrzennej w zakresie zagospodarowania analizowanego obszaru jest uzasadniony i celowy. Skala zmian, jakie dotychczas zaszły w środowisku omawianego obszaru jest duża a tereny biologicznie czynne zajmują niewielką część powierzchni omawianego obszaru. Dotychczasowe przekształcenia nie zagrażają zaburzeniu równowagi przyrodniczej. W planie zakłada się rozbudowę istniejącego układu drogowego, w tym budowę korytarza drogowego trasy Konstytucyjnej – 1KDG. Inwestycja ta nie jest obecnie realizowana. Ta realizacja ustaleń dotyczących modernizacji układu drogowego spowoduje istotne zmiany obecnego stanu środowiska.

Jednak drogi powstają niezależnie od uchwalenia planu (na podstawie tzw. specustawy), a ich negatywne oddziaływanie w postaci emisji zanieczyszczeń i hałasu może być, przynajmniej częściowo, niwelowane zastosowanymi rozwiązaniami technicznymi i usprawnieniem ruchu. Ponadto nie można zapominać, iż droga ta, wpłynie na poprawę warunków życia w sąsiedztwie. Od zastosowanych rozwiązań projektowych i technicznych będzie także zależała skala oddziaływania nowego zagospodarowania obszaru. Ustalenia projektu planu w zakresie ochrony środowiska oraz w zakresie obsługi obszaru przez infrastrukturę techniczną mają zapewnić utrzymanie stanu środowiska na co najmniej dobrym poziomie, w zależności od danego zagospodarowania poszczególnych terenów. Należy jednak zdawać sobie sprawę z faktu, iż realizacja ustaleń planu spowoduje zmniejszenie powierzchni terenów aktywnych przyrodniczo, ciężkie do zrekompensowania w ramach przyjętych rozwiązań.

W przypadku braku realizacji postanowień projektowanego planu stan środowiska nie zmieni się zauważalnie – a przede wszystkim nie pogorszy się, o ile utrzymany zostanie dotychczasowy sposób zagospodarowania, niestwarzający aż tak wielkiej uciążliwości dla środowiska. Projekt planu ma na celu zabezpieczenie korytarza komunikacyjnego dla realizacji projektowanej trasy Konstytucyjnej.

W przypadku braku realizacji postanowień projektowanego planu, problemami środowiskowym o największym znaczeniu mogą być – podobnie jak obecnie – utrzymujące się, co najmniej na obecnym poziomie i zwiększające się wraz ze wzrostem liczby użytkowników na analizowanym obszarze:

- zainwestowanie nie respektujące walorów krajobrazowych terenu,
- zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego, a tym samym pogarszanie się jego jakości, wynikające z niewprowadzenia (ustalonego w planie) zakazu stosowania źródeł zaopatrzenia w ciepło powodujących emisję substancji przekraczającą dopuszczalne normy,
- zmniejszenie się powierzchni terenów zieleni i pogorszenie stanu zdrowotnego drzewostanu,
- przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, spowodowane oddziaływaniem akustycznym ulic, prowadzące do obniżenia jakości życia mieszkańców i użytkowników obszaru. Obecne przekroczenia akustyczne drogowe oscylują w obrębie 5-10dB dla ulicy Śląskiej i 0-5 dB w dalszej odległości od osi jezdni. Przekroczenia hałasu kolejowego nie występują na analizowanym terenie.⁴

5. Analiza stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem projektowanych inwestycji, tak jak i na obszarze objętym projektem planu, jest pod wieloma względami zadowalający, co wynika z ich położenia w obrzeżnej strefie miasta.

Głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza w tej części miasta są: niska emisja, będąca bezpośrednim skutkiem stosowania w gospodarstwach domowych systemów grzewczych opartych o piece opalane węglem – często niskiej jakości (w rejonach z zabudową jednorodzinną) oraz emisja liniowa z dróg o dużym nasileniu ruchu. Poziom immisji zanieczyszczeń uwarunkowany jest głównie wielkościami emisji, ale czynnikami istotnymi są także warunki meteorologiczne (wyższe temperatury powietrza w sezonie grzewczym powodują zmniejszenie emisji energetycznych, cyklonalny typ pogody sprzyja szybszemu przewietrzaniu terenów zabudowanych). Koncentracja zanieczyszczeń jest większa na obszarach o zwartej zabudowie, która uniemożliwia właściwe przewietrzanie terenów i sprzyja osiadaniu zanieczyszczeń na obszarach zamieszkałych.

Według map przygotowanych przez Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy, wykonanych w oparciu o modelowanie matematyczne oraz metodę obiektywnego szacowania, średnioroczne stężenie dwutlenku azotu na obszarze opracowania w 2021 r. kształtowało się na poziomie $20,4 \mu\text{g}/\text{m}^3$ – $25,4 \mu\text{g}/\text{m}^3$ - poniżej dopuszczalnego poziomu wynoszącego $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$, tym niemniej na przeważającej większości obszaru województwa stężenie wynosiło mniej niż $20,4 \mu\text{g}/\text{m}^3$, a wyższe wartości występowały tylko w centrum Łodzi i w rejonach większych węzłów komunikacyjnych. Wzdłuż dróg i ulic o dużym natężeniu ruchu, takich jak ulice J. Dąbrowskiego, P. Gojawiczyńskiej i Śląskiej, stężenie NO_2 mogło być jednak nawet dwukrotnie większe.

Poziom stężenia dwutlenku siarki (25-te maksymalne stężenie 1-godzinne) w 2021 r. na całym obszarze nie przekroczył $150,4 \mu\text{g}/\text{m}^3$, przy poziomie dopuszczalnym $350 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Poziom stężenia dwutlenku siarki w rozkładzie średniomiesięcznym wykazuje zmienność sezonową - zimą średniomiesięczne stężenia są kilka lub kilkunastokrotnie wyższe niż w okresie letnim. W okresie silnych mrozów dochodzi do gwałtownego wzrostu poziomu SO_2 na skutek zwiększonego zapotrzebowania na energię ciepłą (podwyższone spalanie surowców

⁴ Strategiczna mapa hałasu miasta Łodzi

energetycznych) oraz dodatkowo niesprzyjającej rozpraszaniu zanieczyszczeń pogodzie antycyklonalnej (słabe wiatry).

Średnioroczne wartości stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀ w obrębie obszaru kształtowały się na poziomie 24,5 µg/m³ - 30,4 µg/m³ w części północnej oraz 20,5 µg/m³ - 24,4 µg/m³ w południowej (poziom dopuszczalny - 40 µg /m³). Istotny wpływ na zdrowie ludności (choroby serca, układu oddechowego) mają przekroczenia dobowej wartości dopuszczalnej. Wartości chwilowe stężenia PM 10 mogą sięgać nawet do kilkuset µg/m³.

Prowadzone pomiary do lat nie wykazują przekroczeń poziomów dopuszczalnych i docelowych metali zawartych w pyłe PM₁₀, natomiast w przypadku benzo(a)pirenu corocznie stwierdza się na wszystkich stanowiskach pomiarowych w województwie znaczne przekroczenia poziomu docelowego. Średnioroczne wartości stężenia B(a)P w pyłe PM₁₀ na obszarze opracowania należą do najwyższych w aglomeracji - w roku 2021 (modelowanie matematyczne) zawierały się w przedziale: 1,50 ng/m³ – 5,00 ng/m³, kilkukrotnie przekraczając poziom docelowy, wynoszący 1 ng/m³. Nadmierna koncentracja wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych stanowi zagrożenie jakości powietrza i ma bezpośredni wpływ na zdrowie ludzi. Jest to poważny problem, dotyczący wszystkich większych miast, a zwłaszcza ich części nie podłączonych do miejskiej sieci ciepłowniczej, a także intensywnie rozwijających się terenów podmiejskich.

Największe zagrożenie dla zdrowia ludzi stanowią drobne frakcje pyłu zawieszonego – PM_{2,5}. Średnie roczne wartości stężenia pyłu PM_{2,5} w 2021 roku (modelowanie matematyczne) kształtowały się na poziomie 18,5 µg/m³- 20,4 µg/m³ – nieco niższym niż w ścisłym centrum miasta (poziom dopuszczalny - 25 µg /m³).

Omawiany teren położony jest w zlewni jednolitych części wód powierzchniowych „Ner do Dobrzynki” (silnie zmienionych). Według przeprowadzonego monitoringu jakości wód powierzchniowych potencjał ekologiczny tej JCWP określono jako słaby, stan chemiczny na poniżej dobrego, a stan ogólny całej JCWP – jako zły stan wód.

Ocena ryzyka nieosiągnięcia przyjętych celów środowiskowych przez JCWP „Ner do Dobrzynki” - umiarkowanego potencjału ekologicznego (złagodzone wskaźniki) oraz dobrego stanu chemicznego - została określona jako zagrożona, w związku z czym dopuszczono odstępstwa czasowe (derogacja do 2027 roku), ze względu na brak możliwości technicznych lub dysproporcjonalne koszty osiągnięcia założonych klas.

Na jakość omawianych jednolitych części wód niewątpliwie wpływa sposób użytkowania i zagospodarowania terenu. W zlewni tej JCWP nie zostały zidentyfikowane presje mogące być przyczyną występujących przekroczeń wskaźników jakości. Należy przypuszczać, iż głównymi zagrożeniami dla wód powierzchniowych – a także wód podziemnych, zwłaszcza płytko zalegających wód gruntowych – zarówno na analizowanym terenie, jak i w jego sąsiedztwie, są spływy powierzchniowe z terenów o nieprzepuszczalnym podłożu (dróg i zabudowy), a przy niepełnym wyposażeniu terenów zabudowy w sieci kanalizacyjne realne jest także zanieczyszczenie wód i gruntów ściekami komunalnymi.

Obszar objęty opracowaniem położony jest w zasięgu jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) PLGW600072, które - tak jak wszystkie obejmujące obszar miasta Łodzi - zostały zidentyfikowane jako niezagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych.

Brak danych dotyczących zanieczyszczenia gleb uniemożliwia ocenę stopnia tego zanieczyszczenia. Należy jednak założyć, iż w największym stopniu zanieczyszczenie gleb

dotyczy przyulicznych pasów terenów – wzdłuż ulic (dróg), gdzie dochodzi do koncentracji zanieczyszczeń pochodzenia komunikacyjnego: przede wszystkim ołowiu, a także miedzi, cynku i kadmu. Dodatkowym zanieczyszczeniem gleb są środki chemiczne, stosowane do zimowego utrzymania ulic. Na omawianym obszarze nie stwierdzono historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi (nie ma obszarów wpisanych do wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi)⁵;

Według informacji z krajowego monitoringu chemizmu opadów atmosferycznych i depozycji zanieczyszczeń, średni roczny ładunek jednostkowy zdeponowanych zanieczyszczeń w roku 2018 szacowany był na 33,6 kg/ha dla województwa łódzkiego (był o 6,5% niższy od średniego dla całego obszaru Polski).

Do podstawowych rodzajów zanieczyszczeń środowiska naturalnego zalicza się również promieniowanie elektromagnetyczne, przy czym promieniowanie pochodzenia naturalnego nie stanowi zagrożenia dla zdrowia lub życia człowieka. Takim zagrożeniem może być promieniowanie pochodzące od źródeł antropogenicznych, a przede wszystkim urządzeń: łączności osobistej (stacji bazowych GSM/UMTS), radiokomunikacyjnych (stacji radiowych i telewizyjnych), transmisji danych i sygnałów oraz radiolokacyjnych i radiodostępowych, a także linii i stacji wysokiego napięcia. Z wymienionych źródeł promieniowania elektromagnetycznego przez południową część obszaru (teren zamknięty - kolejowy) objętego opracowaniem przechodzą napowietrzne linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 110 kV. Najbliżej położona stacja bazowa telefonii komórkowych znajduje się w odległości około 150 m na zachód od obszaru (ul. Nałkowskiej 6).

Pomiary prowadzone przez WIOŚ w Łodzi (od roku 2008) wskazują, iż w żadnym z punktów pomiarowych w województwie łódzkim nie doszło do przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Najwyższe wartości natężenia PEM na terenie województwa notowano na terenach centralnych dzielnic lub osiedli miast o liczbie mieszkańców powyżej 50 tys., ale i tak były one znacznie niższe od poziomów dopuszczalnych. Maksymalna wartość składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego (2017 r.) wyniosła 2,0 V/m i została zarejestrowana w Łodzi, w punkcie pomiarowym przy Dworcu Fabrycznym. Wielkość ta stanowiła 28,6% wartości dopuszczalnej.

Na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska dla miast o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy istnieje obowiązek wykonania co 5 lat map akustycznych. Według strategicznej Mapy akustycznej miasta Łodzi na omawianym obszarze występuje hałas drogowy, przemysłowy i szynowy (kolejowy i tramwajowy).

Ze względu na położenie w strefie zurbanizowanej, niekorzystne warunki akustyczne posiada większość omawianego obszaru.

Według informacji, zawartych na „Mapie akustycznej Łodzi”, ulica Śląska jest źródłem hałasu o dużym natężeniu. Poziom hałasu przy jezdni osiąga wartości ponad 70 dB w ciągu całej doby (wskaźnik L_{DWN}) i ponad 60 dB w ciągu nocy (wskaźnik L_N), stopniowo obniżając się do poziomu 55 dB (L_{DWN}) i 50 dB (L_N) w odległości około 100 m od osi jezdni. Podobne wartości osiągane są w rejonie ulic Felińskiego i Dąbrowskiego. Zabudowa mieszkaniowa usytuowana przy ulicy Śląskiej narażona jest na przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu, a poziom przekroczeń wynosi 5 – 10 dB w ciągu całej doby i do 5 dB w porze nocnej.

⁵ źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Źródłem hałasu przemysłowego jest zakład produkcyjny Mecalit Polska Sp. z o.o. znajdujący się po wschodniej stronie analizowanego obszaru. Poziom hałasu w ciągu całej doby LDWN wynosi ok. 55-60 dB w zachodnich krańcach analizowanego obszaru. W porze nocnej LN nie rejestruje się immisji hałasu przemysłowego na analizowanym obszarze.

Na akustykę wpływa także linia kolejowa biegnąca przez południową część obszaru i dalej poza jego granicami jednakże według *Strategicznej mapy hałasu miasta Łodzi* na analizowanym obszarze nie występują przekroczenia hałasu kolejowego dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Oprócz wymienionych wyżej zagrożeń środowiska i elementów obniżających jego jakość na badanym obszarze, należy zwrócić uwagę również na zagrożenia związane z nielegalnym składowaniem odpadów, zwłaszcza na terenach porośniętych dziką roślinnością.

Planowana zmiana przeznaczenia znacznej części obszaru, pozwala przypuszczać, że parametry określające stan środowiska będą zmieniać się na gorsze. Obecnie nie można określić skali i rozmiaru pełnego oddziaływania, bowiem zależy ono od zakresu i tempa procesów urbanizacyjnych, jakie w przyszłości będą zachodziły na analizowanym obszarze. Niewątpliwie jednak nastąpią znaczące przekształcenia obszaru - na niekorzyść powierzchni biologicznie czynnych, które zostaną przekształcone na tereny zainwestowane.

Obiektem mogącym powodować najintensywniejsze negatywne oddziaływanie na środowisko to planowana trasa Konstytucyjna (1KDG), która przebiegać będzie przez omawiany obszar w układzie północ-południe. Projektowana jest jako droga klasy KDG (główna ruchu przyspieszonego) o przekroju 1/2, z planowanymi poszerzeniami do przekroju 2/2 w rejonie głównych skrzyżowań z ulicami: Dąbrowskiego, Felińskiego oraz Śląską.

Przewidywane natężenie ruchu samochodowego w szczycie dnia roboczego będzie wynosić w ramach terenu KDG prawdopodobnie od około 973 poj./h na zachód od ulicy Gojawiczyńskiej do ok 1988 poj./h na wschód od niej. Droga ta pełni funkcję arterii o znaczeniu ogólnomiejskim, ze szczególnym uwzględnieniem obsługi ruchu międzydzielnicowego. Stanowi ona element wewnętrznego układu obwodnicowego, usprawniającego komunikację pomiędzy kluczowymi obszarami miasta.

Tej inwestycji drogowej nie można jednak uważać za skutek uchwalenia planu miejscowego, bowiem może zostać zrealizowana niezależnie od faktu uchwalenia, bądź nieuchwalenia, analizowanego projektu planu miejscowego. Realizacja inwestycji drogowych, w tym ich lokalizacja, może odbywać się w oparciu o przepisy odrębne (tzw. specustawy), bez uwzględnienia ustaleń planu miejscowego.

Pełne określenie wpływu realizacji projektu planu nie jest możliwe na etapie sporządzania planu zagospodarowania przestrzennego, bowiem nie precyzuje on szczegółowych zasad realizacji inwestycji. Oddziaływania te zostaną określone w decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji danej inwestycji oraz w raportach o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Jak widać w powyższej analizie, zaznaczyć trzeba że w związku z postępującym zainwestowaniem obszaru jakiegokolwiek siedliska przyrodnicze z dużym prawdopodobieństwem zniszczone zostaną w trakcie prowadzenia inwestycji budowlanych, a odtworzenie ich na danym terenie będzie niezwykle trudne.

Tereny porośnięte drzewami oraz krzewami zostaną przerzedzone postępującą zabudową. Nie wpłynie to korzystnie na środowisko analizowanego obszaru, choć należy zauważyć, że funkcje ekosystemowe zieleni w obecnym stanie już są znacznie ograniczone. W związku z prawdopodobną wycinką drzew i zadrzewień pod inwestycje istnieje duże ryzyko wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze.

Po zmianie przeznaczenia analizowanego terenu i zrealizowaniu przewidzianego w projekcie planu zagospodarowania na danym obszarze zwiększy się natężenie ruchu samochodowego.

Zwiększenie natężenia ruchu samochodowego, które nastąpi na analizowanym obszarze będzie niekorzystnie oddziaływać na jego faunę, florę i ludzi. Ruch aut będzie w znacznym stopniu odpowiedzialny za emisję zanieczyszczeń gazowo-pyłowych (spaliny) oraz emisję i wzrost natężenia hałasu zarówno w obszarze projektu jak i po za nim. Dodatkowo komunikacja samochodowa (pojazdy) i związana z nią infrastruktura (drogi) będą negatywnie oddziaływać na możliwość przemieszczania się zwierząt oraz stanowić dla nich duże zagrożenie.

Należy ponownie podkreślić, że pełne określenie wpływu realizacji projektu planu nie jest możliwe na etapie sporządzania planu zagospodarowania przestrzennego, bowiem nie precyzuje on szczegółowych zasad realizacji inwestycji. Oddziaływania te zostaną określone w decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji danej inwestycji oraz w raportach o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

W zapisach – ustaleniach ogólnych – projektu planu zawarto zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, dróg, obiektów mostowych i infrastruktury kolejowej.

Możliwość ograniczania lub eliminacji potencjalnych zagrożeń – w celu osiągnięcia zauważalnej poprawy jakości środowiska – zależeć więc będzie od kompleksowo podejmowanych działań, obejmujących wprowadzanie zmian w zakresie infrastruktury i rozwiązań komunikacyjnych oraz wdrażania rozwiązań ograniczających emisje takich jak ekrany akustyczne, zielen izolacyjna. Skala tych działań powinna obejmować teren całego miasta, lub przynajmniej jego znacznej części.

Żadna z planowanych inwestycji, jaka mogłaby być uciążliwa dla środowiska, nie wiąże się z oddziaływaniem na wartościowe przyrodniczo, ekologicznie lub krajobrazowo obszary, w tym Natura 2000 lub inne chronione na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, gdyż takie w granicach badanego obszaru ani jego bezpośrednim sąsiedztwie – strefie potencjalnego oddziaływania – nie występują.

Pełne określenie zasięgu obszarów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem poszczególnych inwestycji nie jest możliwe na etapie sporządzania planu zagospodarowania przestrzennego, bowiem nie precyzuje on szczegółowych zasad realizacji inwestycji. Oddziaływania te zostaną określone w decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji danej inwestycji oraz w raportach o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Dla potrzeb dalszych analiz przyjęto, iż koncentracja negatywnych znaczących oddziaływań inwestycji będzie ograniczona do terenu tej inwestycji i zgodnie z art. 144 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska „eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisję hałasu oraz wytwarzanie pól

elektromagnetycznych nie powinna (...) powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny”. Analogicznie przyjęto, iż koncentracja negatywnych znaczących oddziaływań inwestycji zamknie się w wyznaczonych planem ich liniach rozgraniczających w przypadku modernizowanych i projektowanych odcinków infrastruktury technicznej oraz modernizacji ulic, z zastrzeżeniem, iż oddziaływania, takie jak hałas czy koncentracja zanieczyszczeń pochodzących ze spalania paliw, będą odczuwalne także na terenach przylegających do drogi - w pasie o szerokości kilku do kilkunastu metrów.

6. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu planu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

W granicach obszaru opracowania nie występują żadne powierzchniowe formy ochrony przyrody, o których mowa w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Przedmiotowy obszar, tak jak i całe miasto Łódź, znajduje się poza europejskimi systemami o wysokiej aktywności przyrodniczej, wyznaczonymi w ramach sieci Natura 2000.

Projekt planu nie zawiera ustaleń, których realizacja miałaby wpływ na stan środowiska na obszarach podlegających ochronie położonych poza granicami obszaru objętego opracowaniem lub przewidywanych do objęcia ochroną.

Obecnie zasadnicze problemy w zakresie środowiska przyrodniczego przedmiotowego obszaru dotyczą;

- uciażliwości akustycznej – według *Strategicznej mapy hałasu miasta Łodzi* na omawianym obszarze występuje hałas drogowy, przemysłowy i szynowy (kolejowy i tramwajowy). Poziom hałasu drogowego na tym obszarze wynosi ponad 70 dB (L_{DWN} - przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom roku) i ponad 60 dB (L_N - przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy). Linia kolejowa biegnąca przez południową część obszaru to hałas na poziomie 60-65 dB w ciągu całej doby (wskaźnik L_{DWN}) i ponad 55 dB w ciągu nocy (wskaźnik L_N), a dla torowiska tramwajowego 60-65 dB w ciągu całej doby (wskaźnik L_{DWN}) i ponad 50 dB w ciągu nocy (wskaźnik L_N). Źródłem hałasu przemysłowego jest zakład produkcyjny Mecalit Polska Sp. z o.o. znajdujący się po wschodniej stronie analizowanego obszaru. Poziom hałasu w ciągu całej doby L_{DWN} wynosi ok. 55-60 dB w zachodnich krańcach analizowanego obszaru. W porze nocnej L_N nie rejestruje się immisji hałasu przemysłowego na analizowanym obszarze. Mapa akustyczna nie uwzględniła przebiegu projektowanej trasy Konstytucyjnej należy jednak założyć, że warunki akustyczne obszaru objętego projektem planu oraz jego otoczenia znacząco się pogorszą. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej będą narażone na przekroczone oddziaływania hałasu drogowego. Zapobiec temu mogą np. ekrany akustyczne lub/i zielen izolacyjna;

- kumulacji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego - według *Raportów o stanie środowiska w województwie łódzkim* oraz portalu jakości powietrza (modelowanie na potrzeby ocen), publikowanego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, na omawianym obszarze poziom zanieczyszczeń powietrza kształtuje się poniżej poziomów dopuszczalnych

(wyjątkiem jest benzo(a)piren); w 2023 roku średnioroczne stężenia poszczególnych zanieczyszczeń wynosiły:

- pył zwieszony PM10: pomiędzy 24,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ - 30,4 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ w części północnej oraz 20,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ - 24,4 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ w południowej (poziom dopuszczalny - 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$);
- BaP w pyłe zwieszonym PM10: 1,50 ng/m^3 – 5,00 ng/m^3 , (poziom docelowy - 1 ng/m^3) kilkakrotnie przekraczając poziom docelowy, wynoszący 1 ng/m^3 ;
- pył zwieszony PM2,5: 18,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ - 20,4 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (poziom dopuszczalny - 25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$), przy czym najniższe wartości występują latem, najwyższe zimą (w sezonie grzewczym);

- degradacji i zanieczyszczeń gleby - brak danych dotyczących zanieczyszczenia gleb, umożliwiających ocenę stopnia ich zanieczyszczenia, tym niemniej należy założyć, iż na obszarze opracowania występują gleby zdegradowane, ubogie w składniki pokarmowe i w znacznym stopniu zanieczyszczone – szczególnie w pasach terenów wzdłuż ulic, gdzie dochodzi do koncentracji zanieczyszczeń pochodzenia komunikacyjnego: zwłaszcza ołowiu, a także cynku i miedzi; źródłem zanieczyszczeń są także środki chemiczne, stosowane do zimowego utrzymania dróg. Na omawianym obszarze nie stwierdzono historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi (nie ma obszarów wpisanych do wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi)⁶;

- zanieczyszczenie wód powierzchniowych – na analizowanym terenie obecnie brak jest powierzchniowej sieci rzecznej; teren położony jest w zlewni jednolitych części wód powierzchniowych „Ner do Dobrzynki” (silnie zmienionych). Według przeprowadzonego monitoringu jakości wód powierzchniowych potencjał ekologiczny tej JCWP określono jako słaby, stan chemiczny na poniżej dobrego, a stan ogólny całej JCWP – jako zły stan wód;

- zanieczyszczenie wód podziemnych (gruntowych) - na stan wód podziemnych, zwłaszcza gruntowych negatywnie może wpływać stosowanie środków ochrony roślin i nawozów, jednak zagrożenie to jest niewielkie z uwagi na nieprowadzenie tam intensywnych metod uprawy;

- promieniowania elektromagnetycznego - głównymi emitorami (sztucznymi źródłami) tego rodzaju promieniowania są urządzenia łączności osobistej (stacje bazowe GSM/UMTS i LTE/CDMA), urządzenia radiokomunikacyjne (stacje radiowe i telewizyjne), urządzenia transmisji danych i sygnałów, linie wysokiego napięcia oraz urządzenia radiolokacyjne i radiodostępowe; przez obszar objęty opracowaniem - przez południową część obszaru (teren zamknięty - kolejowy) przechodzą napowietrzne linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 110 kV. Najbliżej położona stacja bazowa telefonii komórkowych znajduje się w odległości około 150 m na zachód od obszaru (ul. Nałkowskiej 6);

- zmniejszającej się bioróżnorodności - na obszarze objętym opracowaniem udział powierzchni biologicznie czynnych nie jest duży, występujące procesy urbanizacyjne prowadzą do defragmentacji siedlisk przyrodniczych i jeszcze większego ograniczania różnorodności w świecie roślinnym i zwierzęcym;

- zagrożenia awariami przemysłowymi – na obszarze opracowania, ani w jego pobliżu, nie ma zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej w rozumieniu przepisów odrębnych dotyczących ochrony środowiska;

⁶ źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

- powstawanie dzikich wysypisk- na omawianym terenie należy się obawiać powstawania dzikich wysypisk, czyli składowania odpadów, w tym odpadów potencjalnie niebezpiecznych dla gleby i wód, w miejscach do tego nie przystosowanych.

- występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych i klimatycznych, takich jak: nawalne deszcze, podtopienia, fale upałów, susze czy huragany - będących skutkiem zmian klimatu.

Przyjęte w projekcie planu ustalenia dla całego obszaru, jak i dla poszczególnych terenów, mają na celu ograniczanie wymienionych wyżej niekorzystnych zjawisk. Nie mają jednak wpływu na źródła zanieczyszczeń i uciążliwości usytuowane poza granicami obszaru. Rozbudowany ma być również układ drogowy, w tym ma powstać nowa droga klasy głównej. Niestety, nie ma możliwości połączenia procesu urbanizacji z utrzymaniem istniejącego stanu środowiska.

Dzięki wyposażeniu terenu w sieci i urządzenia infrastruktury technicznej nie istnieje zagrożenie zanieczyszczania gleb, wód i powietrza.

Projekt planu nie zawiera ustaleń, których realizacja miałaby negatywny wpływ - w rozumieniu przepisów odrębnych - na stan środowiska na terenach położonych poza granicami obszaru objętego opracowaniem, w tym podlegających ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody.

Określenie szczegółowego zakresu ingerencji w środowisko przy realizacji inwestycji, które mogą być realizowane zgodnie z ustaleniami planu miejscowego, będzie możliwe dopiero na etapie prac projektowych i uzyskiwania stosownych decyzji. Należy wobec tego brać pod uwagę również możliwość występowania gatunków chronionych zwierząt, grzybów lub roślin na terenie objętym inwestycją - kolidującego z zamierzeniami inwestycyjnymi. Wówczas konieczne będzie uzyskanie od właściwego organu ochrony przyrody, na podstawie przepisów odrębnych, zezwolenia na czynności podlegające zakazom w stosunku do dziko występujących gatunków.

7. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego planu, oraz sposoby, w jakich zostały one uwzględnione podczas opracowywania projektu planu.

Ramy programowe polityki ekologicznej wyznaczone są przez wytyczne europejskie obowiązujące na terenie całej Unii Europejskiej. Dokumentem nadrzędnym jest *Strategia zrównoważonego rozwoju Unii Europejskiej* (Strategia z Göteborga), w której wśród siedmiu kluczowych wyzwań w sferze polityki gospodarczej, ekologicznej i społecznej znalazły się m.in.:

- ograniczanie zmian klimatu oraz promowanie czystszej energii,
- zapewnienie, by systemy transportowe odpowiadały wymogom ochrony środowiska oraz spełniały gospodarcze i społeczne potrzeby społeczeństwa,
- promowanie wysokiej jakości zdrowia publicznego,
- aktywne promowanie zrównoważonego rozwoju.

System krajowej polityki ekologicznej Polski opiera się na założeniach strategicznego dokumentu sporządzanego na zlecenie Ministerstwa Środowiska, jakim jest *Polityka ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej*

(PEP2030). Jest to jedna z podstaw prowadzenia polityki ochrony środowiska w Polsce oraz jedna z dziewięciu strategii⁷, stanowiących fundament zarządzania rozwojem kraju.

W dokumencie tym wskazano m.in., że:

„Budowa innowacyjnej gospodarki z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju jest wymogiem nowoczesnej polityki państwa. Zrównoważony rozwój oznacza stabilny wzrost gospodarczy powiązany z racjonalną gospodarką zasobami środowiskowymi i respektowaniem praw człowieka. To właśnie człowiek jest nadrzędną wartością w Polityce ekologicznej państwa 2030 poprzez koncentrację tematyczną na jakości życia, zdrowiu i dobrobycie Polaków, przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony środowiska, zachowaniu różnorodności biologicznej i innych form materii ożywionej oraz nieożywionej.

Rolą polityki ekologicznej jest więc zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego państwa. Powinno to znaleźć odzwierciedlenie w odpowiednich strukturach zarządzania państwem na szczeblu krajowym, wojewódzkim i lokalnym oraz takim podziale kompetencji i zadań, który pozwoli na to, aby cele na każdym szczeblu były wyznaczane w oparciu o rozpoznanie potrzeb, zaś środki do ich osiągnięcia były dobierane z uwzględnieniem kryteriów efektywności ekologicznej i ekonomicznej. Kluczowa dla osiągnięcia celów polityki ekologicznej jest dodatkowo dbałość o kulturę współżycia ze środowiskiem na szczeblu samorządowym, zwłaszcza poprzez racjonalne planowanie zagospodarowania przestrzennego, które pomaga chronić ludność przed zanieczyszczeniami powietrza i hałasem, suszami i powodzią oraz stratami przez nie powodowanymi, jak również przyrodę przed nadmierną presją.”;

Kolejnym dokumentem jest Strategia Rozwoju Kraju 2020 (średniookresowa strategia rozwoju kraju), w której stwierdzono, m.in.:

„Rosnąca presja demograficzna i rozwój gospodarczy wywierają wpływ na globalny ekosystem na niespotykaną dotąd skalę. Problem zachowania zdrowego, zdolnego do odtwarzania swoich zasobów i różnorodności środowiska urósł do rangi kluczowego wyzwania politycznego, gospodarczego i społecznego, stając się domeną coraz większego zainteresowania władz państwowych, regionalnych i lokalnych. Podstawowe kwestie wynikające z cywilizacyjnej presji na środowisko dotyczą gospodarowania wodami (ochrona przed powodzią, suszą i deficytem wody oraz zapewnienie dostępu do czystej wody) oraz odpadami (zachowanie hierarchii postępowania z odpadami, stosowanie najlepszych dostępnych technik i technologii oraz analizy cyklu życia produktów), zachowania różnorodności biologicznej (ochrona przyrody i krajobrazu), a także ochrony powietrza. Szczególnego znaczenia nabiera kwestia właściwego zabezpieczenia i reagowania na efekty zmian klimatycznych, zwłaszcza nadmiernego ogrzewania się atmosfery ziemi, czyli tzw. efektu cieplarnianego oraz wynikające z tych zmian powodzie, susze i niekorzystne zjawiska pogodowe o dużej intensywności. Uwzględnione również będą zmiany zachodzące w stanie ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej.”

W dokumencie tym, w ramach obszaru strategicznego „Konkurencyjna gospodarka” i wskazanego celu: „Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko” (Cel II.6) zostały określone priorytetowe kierunki interwencji publicznej:

- Racjonalne gospodarowanie zasobami,

⁷ Pozostałe to: Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030, Polityka energetyczna Polski 2040, Strategia zrównoważonego rozwoju transportu do 2030 roku, Strategia produktywności, Krajowa strategia rozwoju regionalnego, Strategia „Sprawne państwo”, Strategia rozwoju kapitału społecznego, Strategia rozwoju kapitału ludzkiego.

- Poprawa efektywności energetycznej,
- Zwiększenie dywersyfikacji dostaw paliw i energii,
- Poprawa stanu środowiska,
- Adaptacja do zmian klimatu.

Chociaż na obszarze opracowania nie ma cieków ani zbiorników wodnych, jednak z uwagi na potrzeby ochrony zasobów i jakości wód powierzchniowych i podziemnych należy również wymienić dokumenty ogólnokrajowe: *Strategię Gospodarki Wodnej* z 2005 r. oraz *Projekt polityki wodnej państwa do roku 2030 (z uwzględnieniem etapu 2016)* z 2010 r. (do tej pory nie zatwierdzony).

W *Strategii Gospodarki Wodnej* zostały określone następujące cele kierunkowe:

- Cel I: Zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych ludności i gospodarki przy poszanowaniu zasad zrównoważonego użytkowania wód,
- Cel II: Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód, a w szczególności ekosystemów wodnych i od wody zależnych,
- Cel III: Podniesienie skuteczności ochrony przed powodzią i skutkami suszy.

W *Strategii* wskazano na potrzebę sporządzania planów gospodarowania wodą: „Istotną rolę w realizacji trzech podstawowych celów strategicznych odgrywać będą plany gospodarowania wodą w obszarze dorzecza Odry i obszarze dorzecza Wisły (...). Opracowanie i wdrożenie zintegrowanych programów gospodarowania wodami uwzględniających, obok poprawy jakości wód, racjonalne kształtowanie zasobów wodnych, a w tym budowę wielozadaniowych zbiorników retencyjnych i obiektów małej retencji wodnej w celu wyrównywania przepływu w rzekach oraz sterowania odpływem wód opadowych. Działania w tym zakresie powinny sprzyjać zatrzymywaniu możliwie największej ilości wody w glebie, a także ochronie naturalnie ukształtowanych ekosystemów oraz ochronie gatunkowej flory i fauny związanej ze środowiskiem wodnym.” A zarazem „swoje odzwierciedlenie w planach znajdą również przedsięwzięcia jednostek samorządu terytorialnego, realizującego lokalne potrzeby, np.: w odniesieniu do retencjonowania wód”.

Projekt polityki wodnej państwa do roku 2030, jako cel nadrzędny polityki wodnej wskazuje zapewnienie powszechnego dostępu ludności do czystej i zdrowej wody oraz istotne ograniczenie zagrożeń wywołanych przez powódzie i susze w połączeniu z utrzymaniem dobrego stanu wód i związanych z nimi ekosystemów, przy zaspokojeniu uzasadnionych potrzeb wodnych gospodarki, poprawie spójności terytorialnej i dążeniu do wyrównania dysproporcji regionalnych, zaś celami strategicznymi dla osiągnięcia celu nadrzędnego są:

- osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu i potencjału wód i związanych z nimi ekosystemów,
- zaspokojenie potrzeb ludności w zakresie zaopatrzenia w wodę,
- zaspokojenie społecznie i ekonomicznie uzasadnionych potrzeb wodnych gospodarki,
- ograniczenie wystąpienia negatywnych skutków powodzi i susz oraz zapobieganie zwiększaniu ryzyka wystąpienia sytuacji nadzwyczajnych i ograniczenie wystąpienia ich negatywnych skutków,
- reforma systemu zarządzania i finansowania gospodarki wodnej.

Cele ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i ogólnokrajowym stanowią z kolei podstawę konstruowania celi szczegółowych na szczeblu krajowym – regionalnym i lokalnym.

W *Planie zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz planie zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Łodzi* (2018) stwierdzono, iż „dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania przestrzeni przyrodniczej kluczowe są zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska przyrodniczego w sposób umożliwiający trwałe korzystanie z nich zarówno obecnie, jak i w przyszłości, poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego, mitygacja i adaptacja do zmian klimatu oraz ograniczanie ryzyka wynikającego z zagrożeń.”

Wskazane zostały następujące kierunki działań:

- racjonalne wykorzystanie powierzchni ziemi, m.in. poprzez: - ochronę gleb, ochronę i racjonalne gospodarowanie złożami kopalin, przywracanie wartości użytkowej gruntom zdewastowanym i zdegradowanym;
- zwiększanie i poprawa jakości zasobów wodnych, m.in. poprzez: ochronę zasobów wód powierzchniowych oraz poprawę zdolności retencyjnych zlewni, poprawę jakości wód powierzchniowych, ochronę zasobów i jakości wód podziemnych;
- poprawa jakości powietrza, m.in. poprzez: wdrażanie uchwały antysmogowej oraz programów ochrony powietrza dla stref, w których notuje się przekroczenia poziomu dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń, wdrażanie czystych technologii węglowych;
- kształtowanie zasobów leśnych, m.in. poprzez: ochronę i wzbogacanie istniejących kompleksów leśnych i zadrzewień, zwiększanie lesistości;
- zachowanie i wzrost różnorodności biologicznej, m.in. poprzez: ochronę, wzbogacanie lub odtwarzanie różnorodności biologicznej;
- zachowanie najcenniejszych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych oraz zapewnienie ciągłości systemu ekologicznego, m.in. poprzez: ochronę pozostałych terenów cennych przyrodniczo i krajobrazowo, kształtowanie spójnego systemu obszarów chronionych, kształtowanie korytarzy ekologicznych;
- przeciwdziałanie zagrożeniom, m.in. poprzez: poprawę klimatu akustycznego, ograniczanie zagrożenia promieniowaniem elektromagnetycznym, ograniczanie zagrożenia awariami, ograniczanie zagrożenia ruchami masowymi ziemi, ograniczenie zagrożenia powodziowego, przeciwdziałanie skutkom i adaptacja do zmian klimatu.

W zakresie dziedzictwa kulturowego w Planie tym podkreślono, iż: „zachowanie materialnych i niematerialnych zasobów dziedzictwa kulturowego w jak najbardziej kompletnym i autentycznym stanie ma kluczowe znaczenie dla utrwalania tradycji regionalnej i uwypuklenia różnorodności jej charakterystycznych atrybutów.”

Cele ochrony środowiska ustanowione w odniesieniu do obszaru samej Łodzi zawarte zostały w dwóch podstawowych dokumentach określających potrzeby i zasady kształtowania środowiska przyrodniczego miasta: *Program Ochrony Środowiska dla Miasta Łodzi na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2031* oraz w *Strategii Rozwoju Miasta Łodzi 2030+* (która zastąpiła wcześniejszy dokument - *Strategię Zintegrowanego Rozwoju Łodzi 2020+*). Narzędziem wdrożeniowym założeń, które były zawarte w *Strategii Zintegrowanego Rozwoju Łodzi 2020+*, a które zachowały aktualność, jest jedna z polityk sektorowych – *Polityka komunalna i ochrony środowiska Miasta Łodzi 2020+*, której jednym z celów operacyjnych jest m.in. „zachowanie różnorodności biologicznej, ciągłości i stabilności układów ekologicznych poprzez ochronę reliktyw przyrody naturalnej oraz przeciwdziałanie urbanizacji terenów stanowiących system ekologiczny Miasta”.

W *Strategii Rozwoju Miasta Łodzi 2030+* we wnioskach płynących z przeprowadzonej diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej, środowiskowej i przestrzennej wskazano na konieczność „mitygacji tj. podjęcia działań zmierzających do zahamowania zmian klimatu oraz adaptacji tj. przystosowania się do nowych warunków klimatycznych w taki sposób, aby zminimalizować ryzyko negatywnego ich wpływu na sposób funkcjonowania społeczeństwa i gospodarki”.

W poniższej tabeli (Tabela 1) wykazano, w jaki sposób cele te znalazły odzwierciedlenie w ustaleniach i regulacjach zawartych w analizowanym projekcie planu miejscowego.

Tab. 1. Cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu planu, zawarte w wybranych dokumentach ustanowionych na szczeblu regionalnym i lokalnym oraz sposoby ich uwzględnienia w projekcie

Nazwa dokumentu	Cele ochrony środowiska ustanowione w dokumencie (wybór)	Ustalenia projektu planu
<i>Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz plan zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Łodzi</i>	Wskazana w Planie wizja rozwoju przestrzennego województwa to: region spójny terytorialnie i wizerunkowo, kreatywny i konkurencyjny w skali kraju i Europy, o najlepszej dostępności komunikacyjnej, wyróżniający się atrakcyjnością inwestycyjną i wysoką jakością życia. Cele szczegółowe zmierzają do stworzenie regionu: - spójnego, o zrównoważonym systemie osadniczym; - o wysokiej jakości i dostępności infrastruktury transportowej; - o wysokiej jakości i dostępności infrastruktury technicznej; - o wysokiej jakości środowiska przyrodniczego; - o dobrze zachowanym dziedzictwie kulturowym; - o wysokiej atrakcyjności turystycznej; - o wysokim poziomie bezpieczeństwa publicznego; - efektywnie wykorzystującego endogeniczny potencjał rozwojowy na rzecz zrównoważonego rozwoju przestrzennego.	Celem regulacji zawartych w ustaleniach przedmiotowego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest ustalenie przeznaczenia i sposobu zagospodarowania terenów zgodnie z wymogami ładu przestrzennego oraz realizowaną polityką przestrzenną miasta. Jako zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego w zakresie kształtowania standardów zagospodarowania i użytkowania terenów w projekcie przyjęto: zabezpieczenie korytarza komunikacyjnego dla realizacji projektowanego przedłużenia ulicy Konstytucyjnej
<i>Strategia Rozwoju Miasta Łodzi 2030+ Program Ochrony Środowiska dla Miasta Łodzi na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2031</i>	<i>Strategia Rozwoju Miasta Łodzi 2030+</i> ” wyznacza cztery cele strategiczne rozwoju określające aktywność miasta w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym: - Łódź silna i odporna, - Łódź ekonomicznego i społecznego rozwoju, - Łódź odpowiadająca na oczekiwania interesariuszy, - Łódź zachwycająca. W „ <i>Programie Ochrony Środowiska...</i> ” zostały określone cele w podziale na poszczególne obszary interwencji.	W projekcie planu wyznaczono tereny: tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej i usługowej (1MNW-U, 2MNW-U, 3MNW-U, 4MNW-U), teren infrastruktury technicznej (1I), teren usług lub stacji paliw płynnych (1U-INS); teren drogi głównej (1KDG)- trasa Konstytucyjna, trasa Konstytucyjna i wiadukt nad terenem kolejowym (1KDG-KK) jednocześnie wprowadzając zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco

	- Ochrona klimatu i jakości powietrza: poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu; - Zagrożenia hałasem: redukcja hałasu do poziomów dopuszczalnych; - Pola elektromagnetyczne (PEM): ochrona mieszkańców przed polami elektromagnetycznymi; - Gospodarowanie wodami: ochrona przed zjawiskami ekstremalnymi związanymi z wodą; - Gospodarka wodno-ściekowa: prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej; - Zasoby geologiczne: racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi; - Gleby: rekultywacja terenów zdegradowanych; - Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów: gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami; - Zasoby przyrodnicze: zapewnienie odpowiedniej dostępności i jakości terenów zieleni; - Zagrożenie poważnymi awariami: zmniejszenie zagrożenia wystąpienia poważnej awarii.	oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, dróg, obiektów mostowych i infrastruktury kolejowej. Sformułowano ustalenia w zakresie: gospodarki wodnej i odprowadzania ścieków oraz gospodarki odpadami, ochrony wód, ochrony powietrza, ochrony przed polami elektromagnetycznymi. W zakresie ochrony przed hałasem dokonano wskazania terenów 1MNW-U, 2MNW-U, 3 MNW-U, 4MNW-U i zalicza się je do terenów chronionych akustycznie, określonych jako „tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej” w rozumieniu przepisów odrębnych z zakresu ochrony środowiska. W zakresie infrastruktury technicznej założono wyposażanie terenów w infrastrukturę techniczną w oparciu o istniejące systemy, ich przebudowę i rozbudowę, a także budowę nowych systemów.
<i>Plan Gospodarki Odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2019-2025 z uwzględnieniem lat 2026-2031</i>	Zintegrowana gospodarka odpadami w województwie w sposób gwarantujący ochronę środowiska, uwzględniając obecne i przyszłe możliwości, a także uwarunkowania ekonomiczne oraz poziom technologiczny istniejącej infrastruktury.	W projekcie planu ustalono nakaz prowadzenia gospodarki odpadami poprzez miejski system gospodarki odpadami na zasadach określonych w przepisach odrębnych dotyczących utrzymania czystości i porządku w gminie.

Źródło: opracowanie własne

8. Przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy

Żaden z wyznaczonych lub potencjalnych obszarów Natura 2000 nie znalazł się w granicach obszaru objętego opracowaniem projektu planu, ani w zasięgu hipotetycznego oddziaływania inwestycji - realizowanych zgodnie z ustaleniami planu - na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz jego integralność.

Najbliżej położone obszary Natura 2000 - Buczyzna Gałkowska, a zarazem rezerwat „Gałków”, znajduje się w odległości około 12 km na wschód od obszaru.

Formami ochrony przyrody położonymi najbliżej omawianego obszaru są:

- Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich położony na północ od obszaru, w odległości około 8,5 km,

- rezerwat przyrody „Polesie Konstantynowskie”, położony na północny zachód od obszaru, w odległości około 6,5 km,

- obszar chronionego krajobrazu „dolina Miazgi pod Andrespołem” położony na wschód od obszaru, w odległości około 9 km,

- zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Ruda Willowa”, położony na południowy zachód od obszaru, w odległości około 4,0 km,

- zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Źródła Neru”, położony na wschód od obszaru, w odległości około 6,0 km,

- użytek ekologiczny „Jezioro Wiskitno” położony na wschód od obszaru, w odległości około 4,0 km,

- użytek ekologiczny „Mokradła przy Pomorskiej” położony na północny wschód od obszaru, w odległości około 4,5 km.

Na omawianym obszarze nie stwierdzono występowania na obszarze rzadkich i zagrożonych gatunków płazów, gadów, ptaków czy owadów.

Według ustaleń projektu planu, na obszarze nim objętym zakazana jest lokalizacja przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, dróg i obiektów mostowych.

Realizacja dopuszczalnych inwestycji będzie powodowała negatywne oddziaływania na poszczególne elementy środowiska, a następnie, w trakcie ich eksploatacji, oddziaływania będą miały już stały charakter. Na etapie projektu planu niemożliwe jest jednak określenie skali (natężenia) oddziaływań oraz ich zasięgu.

Dla potrzeb oceny projektowanego planu pod kątem jego skutków dla środowiska wskazana jest analiza wszystkich potencjalnych oddziaływań, nie tylko określanych jako znaczące. Oddziaływania te zostały poniżej omówione w stosunku do poszczególnych elementów składowych środowiska analizowanego obszaru.

Przewidywane są następujące negatywne oddziaływania, wynikające z użytkowania obszaru objętego planem zgodnie z jego ustaleniami:

- emisja zanieczyszczeń do powietrza – oddziaływanie negatywne, stałe, występujące w perspektywie długoterminowej; oddziaływujące głównie na powietrze, rośliny i zdrowie ludzi; głównym źródłem emisji będą samochody użytkowników wszystkich terenów, pojazdy poruszające się po ulicach zlokalizowanych w granicach obszaru i poza nim, a także użytkownicy nowo projektowanej drogi publicznej zlokalizowanej w granicach obszaru, jak również te korzystające z parkingów;

- emisja hałasu komunikacyjnego - oddziaływanie negatywne, stałe, o zmiennym dobowym natężeniu; wpływające na zdrowie ludzi oraz faunę obszaru; źródłem tego rodzaju oddziaływania będzie, tak jak obecnie ruch samochodowy, tramwajowy oraz przemysłowy. Poza już istniejącymi ulicami projektowana jest nowa droga publiczna – trasa Konstytucyjna- projekt planu wskazuje chronione akustycznie tereny: tereny 1MNW-U, 2MNW-U, 3 MNW-U, 4MNW-U zaliczono, jako „tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej” w rozumieniu przepisów odrębnych dotyczących dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku;

- zmniejszenie powierzchni terenów aktywnych przyrodniczo i defragmentacja siedlisk przyrodniczych - zniszczenie warstwy gleby i pokrywy roślinnej na terenach zajętych pod

planowane inwestycje – oddziaływanie negatywne stałe, bezpośrednie i długoterminowe, wpływające na szatę roślinną (zmniejszenie zarówno powierzchni terenów zieleni jak i bioróżnorodności), świat zwierzęcy i zdrowie ludzi, a także na mikroklimat i krajobraz obszaru. Równocześnie zmniejszeniu ulegnie powierzchnia terenu retencjonującego wody opadowe i roztopowe, co zmieni lokalne warunki gruntowo-wodne, likwidacji ulegnie również część zadrzewień. Według projektu planu duża część obszaru została przeznaczona pod teren drogi głównej (trasa Konstytucyjna). Realizacja inwestycji z pozostawieniem powierzchni biologicznie czynnej równej minimalnej wartości wskaźnika ustalonego w planie nie zrekompensuje utraconej powierzchni biologicznie czynnej, jak też utraconej bioróżnorodności;

- emisja promieniowania elektromagnetycznego - oddziaływania negatywne, stałe, długoterminowe, oddziaływujące na zdrowie ludzi i zwierząt, zmienne w zależności od sposobu użytkowania danego terenu, ale o znikomym nasileniu przy braku lokalizacji źródeł promieniowania o wielkiej mocy, przez południową część obszaru (teren zamknięty - kolejowy) objętego opracowaniem przechodzą napowietrzne linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 110 kV. Najbliżej położona stacja bazowa telefonii komórkowych znajduje się w odległości około 150 m na zachód od obszaru (ul. Nałkowskiej 6). Projekt planu nakazuje lokalizację nowej i rozbudowywanej infrastruktury technicznej jako podziemnej, z wyłączeniem stacji transformatorowych oraz infrastruktury technicznej, która jedynie jako nadziemna może pełnić swoje funkcje. Projekt planu zakazuje lokalizacji infrastruktury technicznej, która powoduje przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, określonych w przepisach odrębnych z zakresu ochrony środowiska, w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi, w rozumieniu przepisów odrębnych z zakresu budownictwa;

- powstawanie ścieków komunalnych - oddziaływania negatywne, zmienne w zależności od ilości użytkowników danego terenu, długoterminowe, oddziaływujące na wody i glebę oraz szatę roślinną; oddziaływanie wystąpi tylko w przypadkach nieprawidłowości w podłączeniu źródeł powstawania ścieków do instalacji kanalizacji sanitarnej lub niewłaściwego wykorzystywania zbiorników bezodpływowych;

- wytwarzanie odpadów - oddziaływanie negatywne, długoterminowe; skala oddziaływania będzie zależna od ilości użytkowników terenów oraz charakteru użytkowania obszaru, jednak oddziaływanie to będzie występowało wyłącznie poza obszarem, ponieważ - zgodnie z przepisami odrębnymi - odpady są gromadzone w odpowiednich pojemnikach i odbierane z terenów nieruchomości;

- zanieczyszczanie gleby lub ziemi - oddziaływanie negatywne, długoterminowe; oddziaływujące na glebę, szatę roślinną i wody; zanieczyszczenie gleb będzie dotyczyć przyulicznych pasów - wzdłuż ulic (dróg), gdzie dochodzić będzie do koncentracji zanieczyszczeń pochodzenia komunikacyjnego: przede wszystkim ołowiu, a także miedzi, cynku i kadmu. Dodatkowym zanieczyszczeniem gleb będą środki chemiczne, stosowane do zimowego utrzymania ulic;

- zagrożenie powodzią - brak oddziaływania; zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego opracowanymi przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie omawiany obszar nie znajduje się w granicach zagrożenia powodziowego 0,2%, 1%, czy 10%.

Ryzyko powodziowe związane z negatywnymi konsekwencjami dla ludności oraz wartości potencjalnych strat powodziowych nie obejmuje swym zasięgiem omawianego obszaru;

- zmiany klimatu lokalnego – oddziaływanie stałe, długoterminowe, wpływające na florę i faunę oraz zdrowie ludzi - dotyczy jedynie klimatu lokalnego i nie zmienia się znacznie w stosunku do stanu obecnego, ponieważ obszar znajduje się poza strefą zurbanizowaną. Można oczekiwać zmian negatywnych - przede wszystkim związanych ze zwiększaniem się powierzchni utwardzonych, co ograniczy możliwości retencji wód opadowych, a zwiększy ryzyko lokalnych zalań i podtopień w sąsiedztwie analizowanego obszaru, ale też pozytywnych - w wyniku eliminacji indywidualnych palenisk.

Niezależnie od potencjalnych skutków realizacji ustaleń zawartych w projekcie planu, na obszarze będą występowały oddziaływania, które są efektem globalnych zmian klimatycznych:

- zmiana struktury opadów w okresie wegetacyjnym, czyli częstsze susze letnie i wiosenne oraz wzrost liczby opadów nawalnych, w tym gradu. Z racji zwiększonej częstotliwości występowania tych zjawisk należy liczyć się ze wzrastającą liczbą sytuacji ekstremalnych, czyli powodzi, suszy, osuwisk ziemi oraz erozji wodnej w korytach cieków, z czego na omawianym obszarze mogą występować okresy suszy oraz lokalne podtopienia;

- migracja gatunków, spowodowana ociepleniem klimatu. Migracje gatunków, będące formą ich adaptacji do zmian klimatu, mogą jednak zostać uniemożliwione przez „niedrożność ekologiczną” przekształconych przez człowieka krajobrazów: brak ciągłości ekologicznej formacji roślinnych, niedrożność korytarzy ekologicznych (tak rzecznych jak i leśnych), niskie nasycenie krajobrazu elementami przyrodniczymi mogącymi stanowić „wyspy środowiskowe” dla poszczególnych gatunków (np. drobnymi torfowiskami, mokradłami, oczkami wodnymi).

- zwiększone prawdopodobieństwo powodzi błyskawicznych, wywołane silnymi opadami mogącymi powodować zalewanie obszarów, na których nieodpowiednio prowadzona jest gospodarka przestrzenna.

W opracowaniu pt. „Plan adaptacji do zmian klimatu miasta Łodzi do roku 2030” (www.44mpa.pl) ocenione zostały główne zagrożenia wynikające ze zmian klimatu – w odniesieniu do miasta Łodzi i jego mieszkańców:

„Szczegółowa analiza danych klimatycznych i hydrologicznych z wielolecia umożliwiła ocenę ekspozycji miasta na zmiany klimatu przy uwzględnieniu wybranych wskaźników charakteryzujących zjawiska klimatyczne. Wyniki oceny stanowią podstawę wskazania ekstremalnych zjawisk klimatycznych i ich pochodnych będących największym zagrożeniem dla mieszkańców i sektorów miasta.

Z przeprowadzonych analiz wynika, iż głównymi zagrożeniami klimatycznymi w Łodzi są:

- *wzrost temperatury maksymalnej powietrza,*
- *częstsze występowanie fal gorąca i dni upalnych,*
- *długotrwałe okresy bezopadowe w połączeniu z temp. maksymalną powyżej 25°C,*
- *występowanie lokalnych, nagłych powodzi miejskich powodujących zalanie lub podtopienie terenu w wyniku wystąpienia silnego, krótkotrwałego opadu deszczu o dużej wydajności,*

- wzrost koncentracji zanieczyszczeń powietrza oraz występowanie smogu kwaśnego (zimowego),
- występowanie burz, w tym burz z gradem, oraz związanych z nimi deszczów nawalnych, mogących powodować podtopienia w mieście.

Zjawiska te stanowią poważne zagrożenie dla prawidłowego funkcjonowania miasta oraz zdrowia i życia jego mieszkańców. Znajduje to odzwierciedlenie w obserwowanych w wieloletnim 1981-2015 zmianach warunków klimatycznych.

Prognozy zmian klimatu dla Łodzi na podstawie modeli klimatycznych, opracowanych na podstawie danych meteorologicznych z wieloletniego 1981-2015, wskazują, że w perspektywie roku 2050 należy się spodziewać pogłębienia tendencji zmian omawianych zjawisk klimatycznych zaobserwowanych w przeszłości. Modele wskazują, że:

- Do roku 2050 przewidywane jest zwiększenie liczby dni upalnych (liczba dni z temperaturą maksymalną $>30^{\circ}\text{C}$) oraz większe natężenie fal upałów (liczba okresów o długości przynajmniej 3 dni (i czas trwania) z temperaturą maksymalną $>30^{\circ}\text{C}$ w roku). W przyszłości prognozowany jest ponadto wzrost wartości temperatury maksymalnej w okresie letnim.

- Do roku 2050 przewidywane jest zmniejszenie liczby dni mroźnych (dni z temperaturą maksymalną powietrza $<0^{\circ}\text{C}$) w ciągu roku, prognozowany jest również spadek liczby fal chłodu wyrażonych jako okresy o długości przynajmniej 3 dni z temperaturą minimalną $<-10^{\circ}\text{C}$. Przewiduje się także wzrost wartości temperatury minimalnej okresu zimowego.

- Do roku 2050 prognozuje się zmniejszenie liczby dni z przejściem temperatury powietrza przez 0°C oraz spadek liczby dni w z temperaturą powietrza -5°C do $2,5^{\circ}\text{C}$ i opadem atmosferycznym w ciągu roku (zagrożenie gołolodzą)

- Prognozowane jest znaczące zmniejszenie się wartości indeksu stopniodni dla temperatury średniodobowej $<17^{\circ}\text{C}$.

- Do roku 2050 prognozowany jest wzrost średniorocznej temperatury powietrza.

- Do roku 2050 prognozuje się wzrost sumy rocznej opadu a także wzrost liczby dni z opadem $\geq 10\text{ mm/d}$ w roku i wzrost liczby dni z opadem $\geq 20\text{ mm/d}$ w roku.

- Do roku 2050 prognozuje się wzrost liczby przypadków występowania międzydobowej zmiany temperatury powietrza powyżej 10°C w ciągu roku.

- Do roku 2050 prognozuje się wzrost długości okresów bezopadowych z wysoką.

Dla potrzeb niniejszej prognozy, przeanalizowano możliwe oddziaływania realizacji ustaleń planu na środowisko przyrodnicze w podziale na:

1. bezpośrednie – mechaniczne przekształcenia gruntów - pod budynkami oraz nawierzchniami utwardzonymi (drogi, parkingi, place postojowe), hałas, wytwarzanie odpadów;

2. pośrednie – emisja zanieczyszczeń pyłowych do powietrza, ryzyko wystąpienia wypadków;

3. wtórne – zwiększenie spływu powierzchniowego wód opadowych w obrębie uszczelnionych powierzchni;

4. skumulowane – na terenie zainwestowanym będą kumulowały się różnego rodzaju zanieczyszczenia – ścieki, emisje pyłowo-gazowe do atmosfery, odpady komunalne;

5. krótkoterminowe – emisja hałasu, ryzyko wystąpienia wypadków w fazie budowy;

6. długoterminowe – uszczelnienie powierzchni, zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, wytwarzanie odpadów (wzrost ilości odpadów komunalnych);

7. stałe – wytwarzanie odpadów, emisje do powietrza.

Odporność efektów realizacji ustaleń planu na zmiany klimatu, a szczególnie klęski żywiołowe należy uznać za średnią. Obszar opracowania planu należy do terenów zabudowanych miasta, i podlegających w coraz większym stopniu urbanizacji.

Zmiany klimatu miasta, jakie mogą nastąpić w przyszłości tj. wzrost średniej temperatury powietrza (fale upałów), zmniejszenie wilgotności powietrza (susze), burze i silne wiatry pozostaną prawdopodobnie bez wpływu na realizację ustaleń planu. Oddziaływanie zmieniających się warunków klimatycznych i środowiskowych na ustalenia projektu planu będzie znikome lub żadne. Wpływ realizacji ustaleń projektu planu na różnorodność biologiczną oraz inne kwestie/elementy środowiska przyrodniczego został omówiony powyżej. Ponieważ obszar w założeniach planu zostanie znacznie przekształcony, trzeba zakładać, iż mogąca powstać trasa Konstytucyjna, nie pozostanie bez wpływu na stan środowiska. Jak wynika z przeprowadzonych analiz wpływu realizacji ustaleń planu na środowisko wpływ ten będzie w większości elementów negatywny, jednak nie powinien generować istotnych konfliktów środowiskowych. Ocena ta związana jest z ustaleniami Studium, które w istotny sposób zmieniają możliwości zagospodarowania ww. obszaru. Przewidywany sposób zagospodarowania poszczególnych terenów będzie stanowił odzwierciedlenie przyjętych w obowiązującym Studium kierunków zagospodarowania przestrzennego tego fragmentu miasta.

Pełne określenie wpływu realizacji projektu planu nie jest możliwe na etapie sporządzania planu zagospodarowania przestrzennego, bowiem nie precyzuje on szczegółowych zasad realizacji inwestycji. Oddziaływania te zostaną określone w decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji danej inwestycji oraz w raportach o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Nie można wykluczyć, iż na omawianym obszarze zostaną stwierdzone gatunki dziko występujących zwierząt, roślin lub grzybów objętych ochroną gatunkową i przy realizacji inwestycji niezbędne będzie uzyskanie od właściwego organu ochrony przyrody zezwolenia na czynności podlegające zakazom w stosunku do gatunków dziko występujących. Zezwolenia takie, zgodnie z art. 56 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody „mogą być wydane w przypadku braku rozwiązań alternatywnych, jeżeli nie spowoduje to zagrożenia dla dziko występujących populacji chronionych gatunków roślin, zwierząt lub grzybów” i zarazem spełnione zostaną inne wymienione w ustawie przesłanki, np. „wynikają ze słusznego interesu strony lub koniecznych wymogów nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogów o charakterze społecznym lub gospodarczym (...)”.

Omawiany obszar położony jest w zlewni jednolitych części wód powierzchniowych „Ner do Dobrzynki” (silnie zmienionych). Według przeprowadzonego monitoringu jakości wód powierzchniowych potencjał ekologiczny tej JCWP określono jako słaby, stan chemiczny na poniżej dobrego, a stan ogólny całej JCWP – jako zły stan wód.

Ocena ryzyka nieosiągnięcia przyjętych celów środowiskowych przez JCWP „Ner do Dobrzynki” - umiarkowanego potencjału ekologicznego (złagodzone wskaźniki) oraz dobrego stanu chemicznego - została określona jako zagrożona, w związku z czym dopuszczono odstępstwa czasowe (derogacja do 2027 roku), ze względu na brak możliwości technicznych lub dysproporcjonalne koszty osiągnięcia założonych klas.

Na jakość omawianych jednolitych części wód niewątpliwie wpływa sposób użytkowania i zagospodarowania terenu. W zlewni tej JCWP nie zostały zidentyfikowane presje mogące być przyczyną występujących przekroczeń wskaźników jakości. Należy przypuszczać, iż głównymi zagrożeniami dla wód powierzchniowych – a także wód podziemnych, zwłaszcza płytko zalegających wód gruntowych – zarówno na analizowanym terenie, jak i w jego sąsiedztwie, są spływy powierzchniowe z terenów o nieprzepuszczalnym podłożu (dróg i zabudowy), a przy niepełnym wyposażeniu terenów zabudowy w sieci kanalizacyjne realne jest także zanieczyszczenie wód i gruntów ściekami komunalnymi.

Przyjęte w projekcie planu rozwiązania są konsekwencją ustaleń zawartych w dokumentach strategicznych, a w szczególności w *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego*, wskazujących część obszaru opracowania jako tereny przewidziane pod trasę Konstytucyjną. Potrzeby rozwojowe miasta zostały w tym przypadku uznane za priorytetowe.

Faza budowy związana jest z krótkotrwałym okresem korzystania ze środowiska, który wiąże się przede wszystkim z przygotowaniem terenu do rozpoczęcia planowanego przedsięwzięcia i zabezpieczeniem terenu budowy. Prowadzone podczas budowy prace mają charakter okresowy i nie wpływają znacząco na stan środowiska, ponieważ wszystkie oddziaływania mają charakter odwracalny.

Faza eksploatacji będzie związana z określonym korzystaniem ze środowiska, z oddziaływaniem na nie.

Intensywność poszczególnych rodzajów oddziaływań będzie zróżnicowana, w zależności od zastosowanych rozwiązań techniczno-technologicznych i organizacyjnych.

Podczas fazy likwidacji należy uwzględnić stopień degradacji terenu wynikający z funkcjonowania poszczególnych zamierzeń inwestycyjnych. Realizacja inwestycji i późniejsze jej funkcjonowanie wiąże się bowiem z wprowadzeniem elementów trwale ingerujących w środowisko, stąd wystąpi konieczność prowadzenia działań naprawczych. Może zajść potrzeba podejmowania prac rekultywacyjnych przywracających stan środowiska do stanu pierwotnego, o ile nie będzie możliwości wykorzystania istniejących budynków i obiektów infrastruktury technicznej do innych celów. Ważnym elementem na etapie likwidacji będzie przeprowadzenie badań stanu wierzchniej warstwy terenu. Prace rozbiórkowe i rekultywacyjne mogą stać się źródłem niezorganizowanej emisji pyłów do powietrza.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego nie przesądzają o dokładnej lokalizacji poszczególnych inwestycji, a także ich parametrach i sposobach realizacji, zatem określenie zakresu - natężenia i zasięgu - ingerencji w środowisko przy realizacji konkretnych przedsięwzięć będzie możliwe dopiero na etapie prac projektowych i uzyskiwania stosownych decyzji.

Ponadto należy podkreślić, iż obszar objęty projektem planu w części ma stanowić teren drogi głównej IKDG- trasy Konstytucyjnej, która może stwarzać różnorakie uciążliwości

dla sąsiednich terenów, w tym przede wszystkim uciążliwość akustyczną. Dotrzymanie standardów akustycznych na terenach chronionych akustycznie będzie zależało od odległości od źródła zagrożenia, jak też stosowanych technologii, ekranach akustycznych oraz wprowadzenia ewentualnej zieleni izolacyjnej, która może wpłynąć pozytywnie na odbiór hałasu.

Pełne określenie zasięgu obszarów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem poszczególnych inwestycji nie jest możliwe na etapie sporządzania planu zagospodarowania przestrzennego, bowiem nie precyzuje on szczegółowych zasad realizacji inwestycji. Oddziaływania te zostaną określone w decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji danej inwestycji oraz w raportach o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Funkcjonowanie środowiska jest adekwatne do zagospodarowania obszaru opracowania. W przyszłości pojawiające się bariery w postaci ciągów komunikacyjnych, ogrodzeń i budynków utrudnią migracje zwierząt lądowych.

Realizacja inwestycji zgodnie z ustaleniami omawianego projektu planu oraz stosowanie się do regulacji, zwłaszcza zawartych w ustawach Prawo ochrony środowiska, Prawo wodne i Prawo budowlane, powinny minimalizować negatywne oddziaływanie nowego zagospodarowania na tereny sąsiednie i warunki życia ich mieszkańców.

Należy równocześnie pamiętać, iż oddziaływania, będące skutkiem realizacji ustaleń planu, będą występowały zarówno w fazie budowy, jak i eksploatacji i likwidacji obiektów/budynków, a ich natężenie będzie zróżnicowane. Skala ilości emitowanych zanieczyszczeń, hałasu, wytwarzanych odpadów będzie zależna od liczby użytkowników obszaru.

Ponieważ przez oddziaływanie na środowisko, zgodnie z prawem ochrony środowiska, rozumie się również oddziaływanie na zdrowie ludzi, należy stwierdzić, iż realizacja ustaleń projektu planu (drogi publicznej) może spowodować pogorszenie warunków życia osób mieszkających lub przebywających w bezpośrednim sąsiedztwie analizowanego obszaru.

9. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego planu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

W poprzednim rozdziale niniejszej prognozy zostały omówione rodzaje przewidywanych negatywnych oddziaływań na środowisko, jakie mogą wystąpić w związku z realizacją ustaleń projektu planu. Projekt planu zawiera równocześnie ustalenia, których celem jest zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko. Ponieważ jednak w granicach obszaru objętego opracowaniem projektu planu ani w jego pobliżu – w strefie potencjalnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego planu – nie został wyznaczony, lub proponowany do ustanowienia, żaden obszar Natura 2000, nie zachodziły przesłanki do zawarcia w tym dokumencie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

Biorąc pod uwagę obecne i możliwe przyszłe zagospodarowanie obszaru, w tym dopuszczalne zgodnie z ustaleniami projektu planu, jak też jego położenie w sąsiedztwie terenów komunikacyjnych, nie należy oczekiwać zauważalnych oddziaływań pozytywnych.

Projekt planu zawiera ustalenia, których realizacja ma bezpośrednio zapobiegać negatywnym oddziaływaniom na środowisko: zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko za wyjątkiem inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, dróg, obiektów mostowych i infrastruktury kolejowej.

Zagospodarowanie terenów w odniesieniu do działki budowlanej ustalone zostało dla terenów oznaczonych symbolami: 1MNW-U, 2MNW-U, 3MNW-U, 4MNW-U, 1U-INS.

Projekt zakłada wyposażanie terenów w sieci i urządzenia infrastruktury technicznej w oparciu o istniejące systemy, ich przebudowę i rozbudowę, a także budowę nowych systemów. Obecnie przez obszar opracowania przebiegają następujące sieci infrastruktury technicznej: wodociągowa, gazowa i elektroenergetyczna.

W projekcie zawarto także sformułowania w zakresie zasad ochrony środowiska, odnoszące się do:

- gospodarki wodnej i odprowadzania ścieków oraz gospodarki odpadami – nakaz stosowania kompleksowych rozwiązań poprzez: doprowadzenie infrastruktury technicznej wodociągowej i kanalizacji sanitarnej do wszystkich terenów przeznaczonych na cele zabudowy, doprowadzenie infrastruktury technicznej kanalizacji deszczowej do terenów przeznaczonych na cele zabudowy i dróg oraz retencjonowanie i zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstania, z dopuszczeniem odprowadzenia ich do odbiornika na warunkach określonych w przepisach odrębnych dotyczących zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków oraz prawa wodnego, a także budownictwa, prowadzenie gospodarki odpadami poprzez miejski system gospodarki odpadami na zasadach określonych w przepisach odrębnych dotyczących utrzymania czystości i porządku w gminie;

- ochrony wód: zakaz stosowania rozwiązań technicznych stwarzających możliwość zanieczyszczenia wód;

- ochrony powietrza: zakaz stosowania źródeł zaopatrzenia w ciepło powodujących emisję substancji przekraczającą dopuszczalne normy;

- ochrony przed polami elektromagnetycznymi: zakaz lokalizacji infrastruktury technicznej, która powoduje przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, określonych w przepisach odrębnych z zakresu ochrony środowiska, w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi, w rozumieniu przepisów odrębnych z zakresu budownictwa.

W zakresie ochrony przed hałasem dokonano wskazania terenów, tereny 1MNW-U, 2MNW-U, 3 MNW-U, 4MNW-U zalicza się do terenów chronionych akustycznie, określonych jako „tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej” w rozumieniu przepisów odrębnych z zakresu ochrony środowiska.

Zainwestowanie terenów przyczyni się do zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej i przerwania większości połączeń ekologicznych z sąsiednimi obszarami, a w konsekwencji zubożenia szaty roślinnej i świata zwierząt (brak możliwości migracji i bytowania zwierząt, za wyjątkiem ptaków).

Z realizacją inwestycji zgodnych z ustaleniami planu może wiązać się konieczność likwidacji niektórych drzew i zadrzewień, gdzie kolidują one z projektowaną lokalizacją nowych dróg. Tam, gdzie będzie to możliwe, drzewostan powinien być jednak pozostawiony jako zieleń towarzysząca obiektom budowlanym.

Stosowanie zaproponowanych w planie rozwiązań i ograniczeń przy realizacji nowego zainwestowania pozwoli na zminimalizowanie większości negatywnych oddziaływań na środowisko.

Niezależnie od regulacji, jakie można zawrzeć w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, to dopiero stosowanie rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych określonych w przepisach odrębnych w procesie inwestycyjnym i późniejszej eksploatacji obiektów i urządzeń zapewni zachowanie standardów jakości środowiska.

W ustaleniach planu wskazano na kształtowanie standardów zagospodarowania i użytkowania terenów z uwzględnieniem: zabezpieczenie korytarza komunikacyjnego dla realizacji projektowanego przedłużenia ulicy Konstytucyjnej.

Respektowanie ustaleń projektu planu, dotyczących zarówno zasad zagospodarowania terenów, jak i ich obsługi przez infrastrukturę techniczną, zapewni właściwe funkcjonowanie tego obszaru, przy równoczesnym dotrzymaniu standardów jakości poszczególnych elementów środowiska.

10. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu

Zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* prognoza „przedstawia – biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy”.

Ze względu na brak obszarów Natura 2000 w granicach badanego obszaru oraz w jego sąsiedztwie (w strefie możliwego oddziaływania rozwiązań zawartych w projekcie) nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych do zawartych w projekcie planu, bowiem rozwiązania zawarte w projekcie nie mają wpływu na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

Zaproponowane w projekcie planu rozwiązania w zakresie przeznaczenia terenów i sposobu ich zagospodarowania oraz zasad obsługi technicznej i komunikacyjnej gwarantują prawidłowe funkcjonowanie omawianego obszaru, a także pozostają zgodne z ustaleniami obowiązującego *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi*. Projekt zawiera sformułowania zapewniające ochronę i kształtowanie ładu przestrzennego i ochronę w zakresie środowiska, przyrody i krajobrazu oraz zasady kształtowania krajobrazu.

Ze względu na przeznaczenie terenu jakim będzie trasa KDG i przyszłe uciążliwości z nią związane na terenach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową alternatywnym rozwiązaniem do obecnych zapisów projektu planu powinno się wprowadzić rozwiązania związane z ochroną akustyczną ww. terenów np. odsunięcie nieprzekraczalnych linii zabudowy lub wprowadzenie pasów zieleni izolacyjnej.

Pełne określenie zasięgu obszarów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem poszczególnych inwestycji nie jest możliwe na etapie sporządzania planu zagospodarowania przestrzennego, bowiem nie precyzuje on szczegółowych zasad realizacji inwestycji. Oddziaływania te zostaną określone w decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji danej inwestycji oraz w raportach o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Przyjęte w projekcie planu ustalenia nie naruszają zasady zrównoważonego rozwoju.

11. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania.

Analiza skutków realizacji postanowień projektowanego planu powinna polegać na:

- 1) ocenie oddziaływania projektowanego zagospodarowania poszczególnych terenów na środowisko;
- 2) ocenie przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ładu przestrzennego, warunków kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, zasad obsługi w zakresie infrastruktury technicznej oraz ochrony i kształtowania środowiska.

W zakresie oceny oddziaływań i skuteczności proponowanych w planie rozwiązań wskazane jest prowadzenie monitoringu stanu środowiska, w tym m.in.: parametrów jakości powietrza, gleb, zagrożeń akustycznych. Badania monitoringowe mogą być prowadzone w ramach państwowego monitoringu środowiska przez ustawowo wyznaczone do tego organy i instytucje. W odniesieniu do przedsięwzięć, dla których wydano decyzję o uwarunkowaniach środowiskowych, obowiązywać będzie monitoring środowiska w zakresie, metodach i częstotliwości określonych w decyzji.

Monitoring w zakresie przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ładu przestrzennego, warunków kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, zasad obsługi w zakresie infrastruktury technicznej oraz ochrony i kształtowania środowiska powinien zawierać kontrolę takich elementów jak m.in. stan wyposażenia obszaru w kluczowe, dla jakości środowiska elementy infrastruktury – sieć kanalizacji sanitarnej i deszczowej, zachowanie odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnej w granicach danego terenu i działki, stosowanie zalecanego w planie rodzaju i kolorystyki dachów, elewacji budynków oraz innych elementów zapewniających harmonijne kształtowanie projektowanej zabudowy. Okresowe przeglądy zainwestowania terenów i realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego powinny być przeprowadzane przez organy administracji samorządowej.

Monitoring skutków realizacji postanowień projektu planu powinien rozpocząć się niezwłocznie po uchwaleniu planu, co pozwoli na uzyskanie danych wyjściowych do dalszych analiz, a następnie proponuje się coroczne badanie efektów zmian zachodzących w środowisku i gospodarowaniu przestrzenią, z zastrzeżeniem, iż w sytuacji zaangażowania w prowadzony monitoring instytucji badawczych i kontrolnych zobowiązanych do prowadzenia monitoringu w określonym przepisami zakresie (np. Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska, stacje

sanitarno-epidemiologiczne) można dostosować częstotliwość badań do stosowanych przez dane instytucje.

12. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Obszar objęty opracowaniem planu i jego otoczenie nie sąsiadują bezpośrednio z terytoriami państw ościennych, a dopuszczalne ustalenia planu przedsięwzięcia, jakie mogą być realizowane w jego obszarze, nie będą skutkowały transgranicznym oddziaływaniem na środowisko w rozumieniu obowiązujących przepisów.

13. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko jest dokumentem sporządzanym obowiązkowo dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (przed skierowaniem projektu planu do opiniowania i uzgodnień). Niniejsze opracowanie zostało sporządzone dla potrzeb projektu planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi położonej w rejonie ulic: gen. Jarosława Dąbrowskiego, Poli Gojawiczyńskiej, Alojzego Felińskiego, Śląskiej, Solidarności Walczącej, Edwarda Szymańskiego i Ireny.

Decyzja o przystąpieniu do sporządzania planu miejscowego dla ww. obszaru została podjęta uchwałą Rady Miejskiej w Łodzi Nr LX/1825/22 z dnia 1 czerwca 2022 r. Zawartość prognozy została dostosowana do obowiązujących przepisów.

Obszar objęty niniejszym opracowaniem zlokalizowany jest w granicach strefy zurbanizowanej wyznaczonej w *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi* oraz w Obszarze Współczesnego Rozwoju Strefy Wielkomiejskiej wyznaczonej w *Strategii Przestrzennego Rozwoju Łodzi 2020+*. Tereny te zostały włączone w obszar administracyjny miasta Łodzi w 1915 r., za wyjątkiem niewielkiej, południowej części - w rejonie ul. Ireny - dołączonej po II wojnie światowej, w 1946 r.

Obecne osiedle Dąbrowa powstało w miejscu wsi o tej nazwie, wskazującej na istniejące tam niegdyś drzewostany. Dawne lasy zostały wykarczowane w drugiej połowie XVIII wieku. Przez kolejne stulecie były to tereny typowo wiejskie, od końca XIX wieku stopniowo urbanizujące się. Po I wojnie światowej zaczęły tam powstawać osady domków jednorodzinnych i gospodarstw ogrodniczych. W latach 1960 – 1975 wybudowano wielkie osiedle mieszkaniowe, a we wschodniej części usytuowano dzielnicę przemysłową. Terenami zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej pozostały tereny wzdłuż ul. Śląskiej i na południe od niej.

Większość obszaru objętego opracowaniem stanowią tereny zurbanizowane, w pełni przekształcone antropogenicznie: pas drogowy ul. P. Gojawiczyńskiej oraz tereny kolejowe. Terenem otwartym pozostaje część obszaru położona pomiędzy ul. Śląską a linią kolejową – rezerwa terenowa pod planowane przedłużenie ulicy Konstytucyjnej.

Zarówno w opracowaniu ekofizjograficznym do *Studium*, jak i w ustaleniach *Studium* omawiany obszar nie jest wskazywany jako element struktury przyrodniczej miasta- obszar o wysokich walorach krajobrazowych i wartościach ekologicznych.

Na omawianym obszarze nie ma lasów, dolin rzecznych ani terenów zieleni miejskiej. Powierzchniami aktywnymi przyrodniczo są tam niezagospodarowane, zadrzewione i zakrzewione tereny pomiędzy ul. Ślaską a linią kolejową oraz trawniki w pasie drogowym ul. P. Gojawiczyńskiej. Nie mają one jednak powiązań przyrodniczych z otoczeniem, również ubogim w tereny biologicznie czynne. Ponadto sąsiedztwem obszaru są tereny i liniowe obiekty będące barierami ekologicznymi: zabudowa mieszkaniowa, usługowa i przemysłowa, drogi, linie kolejowe.

Projekt planu miejscowego, dla potrzeb którego sporządzono niniejszą prognozę, określa przeznaczenie terenów i ustala m. in.: zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz zasady kształtowania krajobrazu, wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych, a także stwarza podstawy materialno-prawne do wydawania decyzji administracyjnych.

Według projektu planu na obszarze tym wyodrębnione zostały tereny o przeznaczeniu:

- teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub usług z wykluczeniem usług handlu wielkopowierzchniowego, oznaczony na rysunku projektu planu symbolem 1MNW-U; przeznaczeniem uzupełniającym są: teren komunikacji drogowej wewnętrznej, teren infrastruktury technicznej - z wykluczeniem terenów: magazynu gazu, obsługi produktów naftowych i gospodarowania odpadami;
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub usług z wykluczeniem usług handlu wielkopowierzchniowego, oznaczone na rysunku projektu planu symbolami 2MNW-U, 3MNW-U i 4MNW-U; przeznaczeniem uzupełniającym są: tereny komunikacji drogowej wewnętrznej, tereny infrastruktury technicznej - z wykluczeniem terenów: magazynu gazu, obsługi produktów naftowych i gospodarowania odpadami;
- teren infrastruktury technicznej (z wykluczeniem terenów: magazynu gazu, obsługi obiektów naftowych i gospodarowania odpadami) oznaczony na rysunku projektu planu symbolem 1I; przeznaczeniem uzupełniającym są: teren komunikacji drogowej wewnętrznej, teren parkingu, teren zieleni naturalnej;
- teren usług (z wykluczeniem terenu usług handlu wielkopowierzchniowego) lub stacji paliw płynnych, oznaczony na rysunku projektu planu symbolem 1U-INS; przeznaczeniem uzupełniającym są: teren komunikacji drogowej wewnętrznej, tereny infrastruktury technicznej, z wykluczeniem terenów: magazynu gazu, bazy paliw płynnych, bazy gazu płynnego i gospodarowania odpadami;
- teren drogi głównej (1KDG), teren dróg dojazdowych (1KDD, 2KDD); przeznaczeniem uzupełniającym jest teren infrastruktury technicznej, z wykluczeniem terenów: magazynu gazu, obsługi produktów naftowych i gospodarowania odpadami;
- teren drogi głównej lub komunikacji kolejowej i szynowej (1KDG-KK), teren dróg dojazdowych (1KDD, 2KDD); przeznaczeniem uzupełniającym jest teren infrastruktury technicznej, z wykluczeniem terenów: magazynu gazu, obsługi produktów naftowych i gospodarowania odpadami.

Projekt planu nie narusza ustaleń obowiązującego *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi*, przyjętego uchwałą Nr LXIX/1753/18 Rady

Miejskiej w Łodzi z dnia 28 marca 2018 roku, zmienioną uchwałami Rady Miejskiej w Łodzi Nr VI/215/19 z dnia 6 marca 2019 r. i Nr LII/1605/21 z dnia 22 grudnia 2021 r.

Dla przedmiotowego obszaru w *Studium* przyjęto obszar w całości znajduje się w Obszarze Współczesnego Rozwoju Strefy Wielkomiejskiej wyznaczonej w *Strategii Przestrzennego Rozwoju Łodzi 2020+*.

W granicach obszaru znajdują się wskazane w Studium elementy systemu komunikacyjnego miasta - ulice Dąbrowskiego i Felińskiego oraz projektowane ulice: Śląska i Konstytucyjna. W zmianie Studium z 2021 r. projektowany korytarz drogowy ulicy „Konstytucyjnej” (na odcinku od ul. Strykowskiej do ul. Rzgowskiej) został wskazany jako jeden z obszarów przestrzeni publicznej, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Dla niewielkich fragmentów położonych w południowej części analizowanego obszaru w *Studium* przyjęto – w ramach terenów przeznaczonych pod zabudowę w Strefie Ogólnomiejskiej - jednostki funkcjonalno-przestrzenne „M1” i „M2”:

- **M1** - tereny wielkich zespołów mieszkaniowych. Dla jednostki tej ustalono przeznaczenie terenów: dopuszczalne – zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, usługowej, a dopuszczalne z ograniczeniami - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – wyłącznie w zakresie obiektów istniejących i uzupełnienia ich układu.

Główne cele polityki przestrzennej w jednostce M1:

1. podnoszenie jakości życia i zamieszkania,
2. uruchomienie procesów samoorganizacji osiedla poprzez związanie użytkowania z otaczającą przestrzenią - wspieranie procesu tworzenia więzi mieszkańców z bezpośrednim otoczeniem zamieszkiwanej zabudowy,
3. kształtowanie i porządkowanie struktury przestrzennej.

Dla jednostki tej ustalono wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów: powierzchnia biologicznie czynna w wysokości minimum: 25% oraz intensywność zabudowy maksimum 1,5.

W zakresie kształtowania zieleni Studium ustala dla tej jednostki:

5. Zapewnienie dla terenów zabudowy mieszkaniowej odległości w linii prostej nie większej niż 1000 m - do parku o powierzchni nie mniejszej niż 3 ha lub terenów otwartych.
6. Zachowanie niezabudowanych odcinków dolin rzecznych jako wolnych od zabudowy.
7. Ograniczenie możliwości intensyfikacji zabudowy na zainwestowanych odcinkach dolin rzecznych.
8. Zwiększanie udziału zieleni, w szczególności drzew i krzewów, w pasach drogowych.

- **M2** - tereny zabudowy mieszkaniowej jedno- i wielorodzinnej niskiej. Są to obszary zabudowy mieszkaniowej z przewagą zabudowy jednorodzinnej o wysokiej intensywności oraz z udziałem zabudowy wielorodzinnej wpisującej się w kontekst osiedli domów jednorodzinnych (niewysokie budynki o nieznacznej powierzchni w obrysie zewnętrznym i niewielkiej ilości mieszkań). W granicach analizowanego obszaru jednostka M2 zajmuje większość terenów między ul. Smutną, a ul. Telefoniczną - po zachodniej stronie projektowanej drogi.

Główne cele polityki przestrzennej w jednostce to:

1. Podnoszenie jakości życia i zamieszkania.
2. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej miasta dla budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego i budownictwa wielorodzinnego o niskiej intensywności.
3. Kształtowanie, porządkowanie i uzupełnianie struktury przestrzennej.

Dla jednostki tej ustalono wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów: powierzchnia biologicznie czynna w wysokości minimum: 25% oraz intensywność zabudowy, w wysokości maksimum: dla zabudowy: szeregowej - 0,9, bliźniaczej - 0,7, wolnostojącej - 0,5, wielorodzinnej - 0,9.

W zakresie kształtowania zieleni Studium ustala dla tej jednostki:

1. Zapewnienie dla terenów zabudowy mieszkaniowej odległości w linii prostej nie większej niż 1000 m - do parku o powierzchni nie mniejszej niż 3 ha lub terenów otwartych.
2. Zachowanie niezabudowanych odcinków dolin rzecznych jako wolnych od zabudowy.
3. Ograniczenie możliwości intensyfikacji zabudowy na zainwestowanych odcinkach dolin rzecznych.
4. Zwiększanie udziału zieleni, w szczególności drzew i krzewów, w pasach drogowych.

Omawiany obszar obejmuje istniejący pas drogowy ul. P. Gojawiczyńskiej - pomiędzy ul. gen. J. Dąbrowskiego i ul. Śląską, wraz ze skrzyżowaniami, z niewielkimi tylko fragmentami terenów przyległych, oraz teren przewidziany pod budowę nowej drogi - pomiędzy ul. Śląską, a torami kolejowymi i ul. Ireny. Wobec tak wyznaczonych granic obszaru i jego planowanego przeznaczenia, funkcje przyrodnicze mogą pełnić jedynie istniejące lub projektowane zieleńce w pasach drogowych – nowe ulice powinny powstać jako drogi o zwiększonym udziale zieleni.

Projekt przede wszystkim zakłada rozbudowę układu drogowego - nową drogę klasy głównej (Trasa Konstytucyjna). Droga ta będzie prawdopodobnie najbardziej kolizyjnym elementem w krajobrazie omawianego obszaru, powodującym najintensywniejsze negatywne oddziaływania na środowisko. Będzie oddziaływać na każdy element środowiska, powodując również utrudnienia w dotychczasowej migracji zwierząt.

Ochroną akustyczną zostały objęte tereny istniejącej zabudowy mieszkaniowej oznaczone na rysunku planu symbolami 1MNW-U, 2MNW-U, 3MNW-U i 4MNW-U i uznane jako „tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej”.

Przyjęte w projekcie planu rozwiązania są konsekwencją ustaleń zawartych w dokumentach strategicznych, a w szczególności w *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego*, wskazujących część obszaru opracowania jako tereny przewidziane pod trasę Konstytucyjną. Potrzeby rozwojowe miasta zostały w tym przypadku uznane za priorytetowe.

Pełne określenie wpływu realizacji projektu planu nie jest możliwe na etapie sporządzania planu zagospodarowania przestrzennego, bowiem nie precyzuje on szczegółowych zasad realizacji inwestycji. Oddziaływania te zostaną określone w decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji danej inwestycji oraz w raportach o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Niezwykle istotne będzie, zatem, ściśle respektowanie ustaleń projektu planu, dotyczących zasad zagospodarowania terenów i ich obsługi poprzez infrastrukturę techniczną, ponieważ

mają one na celu zminimalizowanie negatywnego oddziaływania na środowiska – którego nie można całkowicie wyeliminować.

WYŁOŻENIE DO PUBLICZNEGO WGLĄDU

Obowiązujące akty prawne:

1. *Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1130)*
2. *Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112)*
3. *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839, ze zm.)*
4. *Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r., poz. 54, ze zm.)*
5. *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112)*
6. *Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r., poz. 1478)*
7. *Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1087, ze zm.)*
8. *Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2023 r., poz. 335)*

Materiały źródłowe

1. *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi*, Uchwała Nr LXIX/1753/18 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 28 marca 2018 r., zmieniona Uchwałą Nr VI/215/19 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 6 marca 2019 r. i Uchwałą Nr LII/1605/21 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 22 grudnia 2021 r.
2. *Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi położonej w rejonie ulic: gen. Jarosława Dąbrowskiego, Poli Gojawiczyńskiej, Alojzego Felińskiego, Śląskiej, Solidarności Walczącej, Edwarda Szymańskiego i Ireny*, MPU w Łodzi, czerwiec 2025 r.
3. *Opracowanie ekofizjograficzne sporządzone na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi położonej w rejonie ulic: gen. Jarosława Dąbrowskiego, Poli Gojawiczyńskiej, Alojzego Felińskiego, Śląskiej, Solidarności Walczącej, Edwarda Szymańskiego i Ireny*, MPU w Łodzi, październik 2023 r.
4. *Strategia zrównoważonego rozwoju Unii Europejskiej (Strategia z Göteborga)*
5. *Strategia Rozwoju Kraju 2020*, Warszawa, wrzesień 2012
6. *Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej (PEP2030)* Warszawa, 2019
7. *Program ochrony środowiska województwa łódzkiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028*, Uchwała Nr XXXIV/445/21 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 27 sierpnia 2021 r.
8. *Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz plan zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Łodzi* – Uchwała Nr LV/679/18 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 28 sierpnia 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego poz. 4915)
9. *Raporty o stanie środowiska w województwie łódzkim w 2012-2017 r.*, WIOŚ w Łodzi, Biblioteka Monitoringu Środowiska, Łódź 2013-2018
10. *Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim, Raport wojewódzki za rok 2021*, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Łodzi, Łódź, kwiecień 2022 r.;
11. *Strategiczna mapa hałasu miasta Łodzi (2023)*
12. *Plan gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2019-2025 z uwzględnieniem lat 2026-2031*, Uchwała Nr XXXVI/466/21 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 28 września 2021 r.
13. *Atlas Miasta Łodzi*, Urząd Miasta Łodzi, Łódzkie Towarzystwo Naukowe, Łódź, 2002, 2009 i 2012
14. *Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (aktualizacja)*, Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 335);
15. *Zielone skarby Łodzi - relikty naturalnej przyrody miasta*, praca zbiorowa pod redakcją J.K. Kurowskiego i P. Witosławskiego, Łódź, 2009
16. *Prognozowanie skutków przyrodniczych planu zagospodarowania przestrzennego*, wyd. IGPIK – Oddział w Krakowie, 1998
17. *Poradnik przygotowania inwestycji z uwzględnieniem zmian klimatu, ich łagodzenia i przystosowania do tych zmian oraz odporności na klęski żywiołowe*, Ministerstwo Środowiska, Departament Zrównoważonego Rozwoju, Warszawa 2015

OŚWIADCZENIE

autora prognozy oddziaływania na środowisko

Jako autor prognozy oddziaływania na środowisko niniejszym oświadczam, że spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 2373 ze zm.), tj. ukończyłam, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, studia II stopnia magisterskie na kierunku związanym z kształceniem w obszarze nauk przyrodniczych z dziedzin nauk biologicznych oraz nauk o Ziemi: geografia oraz brałam udział w przygotowaniu co najmniej 5 prognoz oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Autor:

mgr Agata Grzędowska

Łódź, wrzesień 2025 r.